

PER E-MAIL

Erhvervsministeriet
Karen Leth Jensen og Frederikke Krogh
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Accura Advokatpartnerselskab
Tuborg Boulevard 1
DK-2900 Hellerup/Cph.

Phone +45 3945 2800
www.accura.dk

CVR no. 33039018

9. marts 2021

Høringssvar til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Accura Advokatpartnerselskab har gennem mere end 20 år rådgivet finansielle virksomheder om transaktioner og regulatoriske forhold, og følger udviklingen i sektoren tæt. På den baggrund har vi efter en gennemgang af betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder ("Betænkningen"), og efter dialog med en række relevante aktører i sektoren, fundet anledning til at fremkomme med nedenstående generelle og specifikke kommentarer.

Generelle kommentarer*Virkninger af skærpelserne*

Betænkningen har afsæt i den politiske aftale af 27. marts 2019 om en styrket indsats mod finansiell kriminalitet og den opfattelse, at det er "afgørende for retsfølelsen, at den ansvarlige ledelse og nøglepersoner i en finansiell virksomhed i videre omfang end i dag vil kunne holdes strafferetligt ansvarlig og – i det omfang uforsvarlig ledelse har medført tab – ifalde erstatningsansvar" (se s. 9 i Betænkningen).

For at undgå u hensigtsmæssige konsekvenser for bl.a. retssikkerheden, konkurrencen og samfundet, er det særligt vigtigt ved den nærmere udformning af lovændringer, der på denne måde foreslås introduceret med afsæt i retsfølelsen, at inddrage de forventede virkninger af de foreslåede lovændringer.

Ansvarsudvalget har generelt søgt at inddrage de forventede virkninger af de foreslåede lovændringer og anlagt en balanceret tilgang i arbejdet med kommissoriet, idet der som nærmere beskrevet i de specifikke kommentarer nedenfor særligt i eksemplerne i forarbejderne til de foreslåede lovændringer forekommer behov for indskrænkning og kvalifikation.

Ansvarsudvalget fremhæver således bl.a., at "et uforholdsmæssigt hårdt ansvarsregime for ledelserne i den finansielle sektor sammenlignet med andre sektorer vil kunne afholde i øvrigt egnede personer fra

at påtage sig ledelsesposter i sektoren. Det vil være skadeligt for både samfundets og den finansielle sektors interesser" (se s. 14 i Betænkningen).

Alt andet lige indebærer en øget risiko for at ifalde et straffe- og erstatningsretligt ansvar og for potentielle – berettigede eller uberettigede – retlige processer herom og om aftalt fratrædelsesgodtgørelse m.v. nemlig, at det bliver mere risikofyldt og mindre attraktivt at være ledelsesmedlem eller nøgleperson i en finansiell virksomhed i Danmark.

I disse år – med store omvæltninger, en i forvejen væsentligt øget regulering og hårdere international konkurrence i og uden for sektoren – bør behovet og dermed rammevilkårene for at kunne rekruttere kvalificerede ledelsesmedlemmer og nøglepersoner til danske finansielle virksomheder vægte særligt tungt.

Hvis skærpelserne rammer for bredt, og lovgiver foretager for stort et indgreb i de finansielle virksomheders handlingsfrihed, som tilfældet efter vores opfattelse er med en række af de eksempler, der er angivet i forarbejderne til den foreslåede lovændring, vil virkningen være, at nuværende ledelsesmedlemmer og nøglepersoner i danske finansielle virksomheder tvinges og motiveres til uhensigtsmæssig beslutningstagning.

De foreslåede skærpelser må evalueres i lyset af disse virkninger, der – alt andet lige – vil have negative konsekvenser for de danske finansielle virksomheder såvel som for det danske samfund.

I den forbindelse skal vi også bemærke, at det fremgår af Betænkningen (se s. 12-13 i Betænkningen), at Ansvarsudvalget har søgt at indhente oplysninger for at belyse retstilstanden i Norge, Sverige, Island, England og Tyskland, men at Ansvarsudvalget ikke har fundet anledning til at udarbejde et selvstændigt kapitel vedrørende fremmed ret. Som begrundelse herfor henvises særligt til, at landene i deres besvarelser har givet udtryk for, at der ikke har været foretaget særlige evalueringer eller ændringer i regelgrundlaget på baggrund af den finansielle krise i 2008. Ansvarsudvalgets konklusion er forståelig i lyset af det givne kommissorium, men vi finder dog, at konstateringen af, at der ikke er foretaget særlige skærpelser i disse lande, og det deraf følgende fravær af en komparativ analyse, giver anledning til selvstændig bekymring om, hvorvidt danske finansielle virksomheder på dette område stilles ringere end udenlandske finansielle virksomheder.

Anvendelsesområdet

Ansvarsudvalget lægger op til, at de foreslåede skærpelser af det strafferetlige ansvar og erstatningsansvaret generelt skal gælde for alle finansielle virksomheder til trods for, at de sager, som Ansvarsudvalget lægger til grund for de foreslåede skærpelser, primært vedrører ledelsen i pengeinstitutter.

Uanset, at lov om finansiell virksomhed i dag indeholder en betydelig generel regulering af finansielle virksomheder, og at ligebehandling af forskellige typer af finansielle virksomheder i Danmark er et vægtigt parameter, er der efter vores opfattelse fortsat behov for nærmere at overveje, om de enkelte forslag til skærpelser, og særligt de enkelte eksempler i forarbejderne til de foreslåede lovændringer, i

tilstrækkeligt omfang tager højde for, at de forskellige typer af finansielle virksomheder udøver ganske forskellige aktiviteter og på mange områder i dag også er underlagt forskellig regulering.

Specifikke kommentarer

Vi har nedenfor fremhævet de specifikke områder, hvor vi mener, at der er behov for at tilpasse de foreslåede skærpselser.

Øget betydning af tilsidesættelse af interne retningslinjer (forslagets § 1, nr. 4)

Ansvarsudvalget lægger op til en ændring af § 70, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Forslaget indebærer, at "tilsidesættelse af interne politikker og interne retningslinjer, der har til formål at forhindre, at den finansielle virksomhed påtager sig risici ud over, hvad der er forsvarligt, eller afviger fra virksomhedens forretningsmodel, og som har væsentlig betydning for den finansielle virksomheds risiko for tab, skal indgå med større vægt i ansvarsvurderingen" (se s. 17 i Betænkningen).

I analysen af gældende ret når Ansvarsudvalget frem til, at tilsidesættelse af interne retningslinjer allerede indgår som et moment i erstatningssager i dag. Udvalget henviser bl.a. til sagen om Capinordic Bank¹, hvor Højesteret når frem til, at den omstændighed, at bestyrelsen fraviger egne retningslinjer eller accepterer, at bankens direktion fraviger disse, ikke i sig selv anses for ansvarspådragende. Et ansvar må forudsætte, at det "efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde har været uforsvarligt at fravige egne retningslinjer eller acceptere en sådan fravigelse".

Vi finder det ikke godtgjort, at den af Højesteret fastlagte standard er uhensigtsmæssig. Højesterets standard er efter vores opfattelse balanceret og giver mulighed for, at der tages hensyn til de konkrete forhold i den enkelte sag.

En yderligere vægtning af tilsidesættelse af interne politikker og interne retningslinjer risikerer også at give forkerte incitamenter til f.eks. at formulere interne styringsdokumenter mere upræcist. Ansvarsudvalget fremhæver selv dette hensyn i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt sådan tilsidesættelse skal have betydning for den strafferetlige vurdering. Ansvarsudvalget anfører således, at "risikoen for at ifalde strafansvar vil kunne føre til, at reglerne formuleres så vagt og uambitiøst, at de heller ikke vil være egnede som internt styringsværktøj" (se s. 82 i Betænkningen).

Straf for grove eller gentagne ledelsesvigt m.v. (forslagets § 1, nr. 16)

Ansvarsudvalget lægger op til, at den gældende § 373, stk. 6-7, i lov om finansiell virksomhed erstattes med nye regler, der indføres i § 373, stk. 6-8, i lov om finansiell virksomhed.

Formålet med ændringerne er bl.a. at skabe klar hjemmel til at straffe bl.a. en direktør og et bestyrelsesmedlem, hvis adfærd anses for at være udtryk for grove eller oftere gentagne ledelsesvigt. Det

¹ UfR 2019.1907H

samme gælder for personer, der er knyttet til en finansiel virksomhed uden at være en del af ledelsen, hvis adfærden udgør grov forsømmelse eller skødesløshed.

I forslaget til forarbejderne defineres grove ledelsessvigt og grov forsømmelse/skødesløshed ved eksempler.

Eksemplerne i forarbejderne må forventes at blive tillagt betydelig fortolkningsmæssig værdi i fremtidige ansvarssager, og kræver efter vores opfattelse nøje overvejelse og, som vi nærmere har anført og beskrevet i Bilag 1 (Eksempler på grove ledelsessvigt og grov forsømmelse eller skødesløshed), visse indskrænkninger og kvalifikationer for at undgå u hensigtsmæssige konsekvenser for ledelsesmedlemmerne, medarbejdere, finansielle virksomheder og det danske samfund.

Hertil kommer, at eksemplerne i et vist omfang indeholder materielle fortolkningsbidrag i forhold til indholdet af andre bestemmelser i den finansielle regulering, herunder EU-regulering. Da dette ikke er hensigtsmæssigt, opfordrer vi også af den grund til, at de eksempler, der indfører selvstændigt indhold til materielle bestemmelser i lov om finansiel virksomhed, udgår af forarbejderne til § 373, stk. 6-7.

Med venlig hilsen

Mads Kjellerup Dambæk
Partner, advokat, M.Fin.

Tue Rønholt Hansen
Associeret partner, advokat

Christian Ulrich Weiss Bruhn
Director, advokat, LL.M.

Bilag 1: Eksempler på grove ledelsessvigt og grov forsømmelse eller skødesløshed

Nedenfor følger udvalgte uddrag af s. 235-246 i Betænkningen. Uddragene er relateret til lovbemærkningerne til de foreslåede § 373, stk. 6 og stk. 7, i lov om finansiel virksomhed.

Forslag til tilføjelser er markeret med fed skrift og de dele, som vi foreslår, udgår af lovbemærkningerne, er markeret med fed skrift og er gennemstreget.

1 Eksempler på grove ledelsessvigt efter den foreslåede bestemmelse i § 373, stk. 6

1.1 Beskrivelsen af "grove ledelsessvigt" (s. 235 i Betænkningen)

"Det vil være en forudsætning for strafansvar efter bestemmelsen, at det konkrete ledelsessvigt kan kvalificeres som værende groft. Bestemmelsen omfatter dog også tilfælde, hvor der foreligger flere ledelsessvigt, der isoleret set ikke kan betegnes som grove, men hvor svigtene ud fra en samlet bedømmelse vurderes at udgøre et groft forhold.

*Ved "grove" ledelsessvigt forstås ledelsessvigt, der er af en betydelig alvorlighed, eller hvor adfærden i øvrigt må vurderes som grov eller oftere gentaget **alvorlig** forsømmelse eller skødesløshed. Her vil størrelsen af det tab, som er opstået, eller som der forelå en risiko for, kunne inddrages, **ligesom størrelsen og kompleksiteten af virksomheden og det eller de forhold, der statuerer ledelsessvigtet, inddrages**. Var det konkrete tab, som der forelå risiko for, af mindre størrelse, vil ledelsessvigtet alligevel efter omstændighederne kunne bedømmes som groft, hvis virksomheden som resultat af ledelsessvigtet **med sandsynlighed vil vil kunne** risikere at lide et betydeligt tab af omdømme, og som afledt konsekvens heraf **sandsynligvis** tab af fremtidig indtjening. Manglende opfølgning på væsentlige tilsynsreaktioner **kan vil** også efter omstændighederne indebære et groft ledelsessvigt.*

"Grove ledelsessvigt" omfatter ikke den situation, hvor ledelsesmedlemmet ikke har kendskab til eller burde have kendskab til omstændigheder, der medfører, at forholdet er omfattet af § 373, stk. 6."

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det bør kvalificeres, at alene alvorlige forsømmelser er omfattet, således at ikke enhver forsømmelse vil være omfattet. Grunden er, at ordet forsømmelse er et udtryk, der kan dække også relativt små svigt.

Der er betydelig forskel på størrelsen og kompleksiteten af virksomhederne samt af de forhold, der medfører ledelsessvigtet. Næsten alle ledelsessvigt kan i et tænkt eksempel medføre betydeligt tab af omdømme, afhængigt af eksterne omstændigheder, herunder pressedækningen. Det skal derfor præciseres, at det betydelige tab af omdømme med sandsynlighed skal indtræffe.

Det bør – i lighed med forarbejderne til den foreslåede hæftelsesregel (Betænkningens s. 226) – præciseres, at bestemmelsen er afgrænset til viden eller burde viden.

- 1.2 Utilstrækkelig overholdelse af den finansielle lovgivning på væsentlige områder af stor betydning for virksomhedens finansielle situation (s. 236 i Betænkningen)

"Såfremt bestyrelsen eller direktionen ikke har sikret, at relevante funktioner i virksomheden, fx compliance-funktionen, risiko-funktionen og den interne revision, rapporterer i relevant omfang til ledelsen om manglende overholdelse af den finansielle lovgivning eller hvidvasklovgivningen på væsentlige områder, vil det efter omstændighederne kunne udgøre et groft ledelsessvigt. Tilsvarende vil bestyrelsens og direktionens vedvarende manglende iværksættelse af adækvate foranstaltninger til sikring af, at virksomheden overholder den finansielle lovgivning eller hvidvasklovgivningen på væsentlige områder af stor betydning for virksomhedens finansielle situation kunne udgøre et groft ledelsessvigt. ~~Generelt vil bestyrelsens og direktionens utilstrækkelige overholdelse af den finansielle lovgivning på væsentlige områder af stor betydning for virksomhedens finansielle situation, kunne udgøre et groft ledelsessvigt.~~ Tilsvarende vil gælde for en ansat, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse."

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

En finansiell virksomhed har en række forskellige funktioner, der skal klarlægge og rapportere manglende overholdelse af gældende lovgivning til ledelsen. Som følge af kompleksiteten i den finansielle regulering er det ikke usædvanligt, at der rapporteres om sådanne forhold og med den nuværende formulering af forslaget til forarbejderne vil selv enhver ("begrænset") manglende overholdelse af lovgivningen kunne være omfattet af bestemmelsen, hvis blot det er relateret til et væsentligt område, der har stor betydning for f.eks. indtjeningen.

Det er derfor vigtigt, at formuleringen i stedet afspejler, at ledelsen har en forpligtelse til at sikre, at der er eller vil blive iværksat adækvate foranstaltninger til at sikre overholdelse af lovgivningen.

- 1.3 Bestyrelsens eller direktionens bevilling af klart uforsvarlige eksponeringer (s. 236 i Betænkningen)

*"Et eksempel på et ledelsessvigt på kreditområdet, der efter omstændighederne kan være groft, kan være den situation, hvor bestyrelsen eller direktionen bevilger klart uforsvarlige eksponeringer, f.eks. bevilling af en byggekredit til finansiering af et byggeprojekt (opførelse af bolig-/erhvervsjendom til videresalg eller udlejning), hvor **det er groft uforsvarligt, at** kunden uden begrænsninger og på egen hånd kan foretage betalinger fra konti i pengeinstituttet **og bestyrelsen eller ledelsen har eller burde have viden herom. Dette kan dog kun være tilfældet, hvis [e]n** sådan byggekredit **er vil typisk være** ydet med sikkerhed i et forventet færdiggjort byggeri, og instituttet bør derfor løbende føre tilsyn med fremdriften af byggeriet inden frigivelse af rater under kreditten og i forbindelse med betaling af regninger fra leverandører, håndværkere m.v. på vegne af kunden, **og hvis instituttet [v]ed** at stille den samlede kreditramme til rådighed for kunden og dermed give fri adgang til at trække på denne, **vil instituttet ingen kontrol vil have med, om der faktisk bliver bygget den ejendom, som udgør sikkerheden for instituttets lån. Risikoen for instituttet er, at kunden har trukket det fulde beløb inden færdiggørelse af byggeriet. Klart uforsvarlige eksponeringer kan også være i form af meget store lån med et betydeligt blanco element, eller store eksponeringer, der bevilges på et grundlag, der ikke er oplyst tilstrækkeligt. Hvis sådanne eksponeringer ikke er bevilget på ledelsesniveau, vil det også kunne***

~~være et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen eller direktionen ikke indenfor en rimelig tid, efter at manglerne i beslutningsgrundlaget er konstateret i forbindelse med den løbende kontrol, har reageret. En ubegrundet stor koncentrationsrisiko på specifikke områder, f.eks. ejendomsområdet, med deraf følgende tab eller risiko for tab, vil også kunne udgøre et groft ledelsessvigt."~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Lovgiver bør ikke på dette detaljeniveau gribe ind i den kommercielle forhandling af lånevilkår eller den konkrete kreditvurdering. Eksemplet ovenfor illustrerer også, at denne type eksempler hurtigt bliver for unuancerede i forhold til den faktiske virkelighed, hvor en god kreditvurdering af långiver, andre sikkerheder m.v. eksempelvis kan afbøde en manglende adgang til at kontrollere udviklingen i et byggeprojekt.

Samtidig bør det præciseres, at bestyrelsen og direktionen kun er ansvarlig, såfremt de havde eller burde have haft viden om forholdet. Hvis ledelsen ikke har eller burde have viden herom, men forholdet administreres i virksomhedens organisation på et niveau under ledelsen, er ledelsen således ikke ansvarlig. Den finansielle lovgivning indeholder allerede en meget omfattende regulering af risikotagning i et pengeinstitut, herunder kapitalkrav m.v.

Det er helt afgørende, at de finansielle virksomheder bevarer muligheden for – uden risiko for straf – at foretage konkrete kommercielle og kreditmæssige vurderinger. De finansielle virksomheder er således betydeligt bedre positioneret til disse konkrete vurderinger end lovgiver. Samtidig skal ansvarsvurderingen sammenholdes med virksomhedens størrelse og kompleksitet.

- 1.4 Bestyrelsens eller direktionens manglende reaktion på advarsler om betydelige risici fra f.eks. revisor eller den compliance- eller risikostyringsansvarlige (s. 236 i Betænkningen)

*"Et andet eksempel kan være situationer, hvor ledelsen gentagne gange vælger ikke at reagere på advarsler om betydelige risici fra f.eks. revisor eller den compliance- eller risikostyringsansvarlige **og ledelsen vidste eller burde vide at eventuelt allerede iværksatte foranstaltninger til mitigering af sådanne risici var klart utilstrækkelige og med en vis sandsynlighed ville kunne resultere i omfattende tab for virksomheden.**"*

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Se kommentar ovenfor til pkt. 1.3.

- 1.5 Bestyrelsesformandens passivitet i relation til oplysning om øget risikotagning i forbindelse med bevilling af kredit (s. 236 i Betænkningen)

*"Det vil ligeledes kunne udgøre et groft ledelsessvigt, hvis f.eks. bestyrelsesformanden forholder sig passivt til oplysninger og redegørelser fra direktionen og andre bestyrelsesmedlemmer om f.eks. øget risikotagning i forbindelse med bevilling af kredit, **uden at dette er velbegrunderet eller som led i et velunderbygget strategiskifte.**"*

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det er afgørende, at virksomheden har en kommerciel frihed og i den forbindelse – ud fra en kommerciel betragtning – kan vælge i begrænset omfang at øge sin risikotagning, f.eks. mod en øget rentemarginal, så længe forøgelsen passer til virksomhedens forretningsmodel.

1.6 Ledelsen har ikke sikret et effektivt kontrolmiljø (s. 236 i Betænkningen)

*"Der kan også foreligge groft ledelsessvigt, hvis det af låneindstillingen eller bevillingen fremgår, at der er taget pant, men at dette ikke fremgår af tingbogen. Det grove ledelsessvigt vil i sådanne tilfælde kunne foreligge, hvis ledelsen ikke har sikret et tilstrækkeligt effektivt kontrolmiljø, **der burde have konstateret forholdet.***

Et andet eksempel på, at ledelsen ikke har sikret et tilstrækkeligt effektivt kontrolmiljø er, hvis ledelsen bliver bekendt med, men ikke reagerer på, at der foretages bevillinger "bag om" systemet, hvor der i stedet for forhøjelse af et lån via en låneindstilling, alene sker en tilretning af lånebeløbet i selve systemet."

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det er vigtigt, at der i disse forhold er årsagssammenhæng mellem svigtet og (mitigeringen af) risikoen.

1.7 Et bestyrelsesmedlems inhabilitet (s. 237 i Betænkningen)

*"Et eksempel på groft ledelsessvigt i forbindelse med inhabilitet er, hvis et bestyrelsesmedlem i en finansiel virksomhed deltager i drøftelse af sager, hvor vedkommende **åbenlyst** er inhabil, uden at gøre den øvrige del af bestyrelsen opmærksom på dette. Et andet eksempel på et groft ledelsessvigt er, hvis en bestyrelsesformand **vedvarende** undlader **løbende** at forholde sig til interessekonflikter blandt bestyrelsesmedlemmerne."*

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

I mange tilfælde kan det være svært at vurdere, om der foreligger inhabilitet. Ansvaret bør derfor kun skærpes, hvis der åbenlyst foreligger inhabilitet.

1.8 Bestyrelsens passivitet over for direktionens åbenbart utilstrækkelige opfølgning på eksponeringer (s. 237 i Betænkningen)

~~*"Bestyrelsens passivitet over for direktionens åbenbart utilstrækkelige opfølgning på eksponeringer, vil kunne være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Utilstrækkelig opfølgning kan bestå i, at direktionen undlader at realisere sikkerheder på nødlidende eksponeringer, hvor realisering er påkrævet og væsentligt, ikke følger Finanstilsynets advarsler om manglende bonitets- og nedskrivningsvurderinger, mangler generelt bevågenhed over for overtræk og kunders samlede gæld i forhold til indtjeningsevne eller tilsidesætter løbende ajourføring af vurderingen af noterede sikkerheder. Det vil også være et moment, der kan tale for et strafansvar, hvis der generelt ikke foreligger opdateret økonomisk materiale på eksponeringerne."*~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Realisation af sikkerheder og tilsvarende opfølgning på nødlidende kreditsager og lignende er i praksis baseret på en meget vanskelig og konkret vurdering, der foretages under hensyntagen til en lang række faktorer, herunder en ofte vanskelig kommerciel og finansiel vurdering af en virksomheds overlevelses-evne. Direktionen vil i praksis ofte være uden for projektgruppen, der er hovedansvarlige for vurderingerne af, hvornår en sikkerhed skal håndhæves. Eksemplet er derfor uegnet til lovregulering og bør udgå i sin helhed.

- 1.9 Manglende opfølgning på oplysninger om væsentlig underbemanding eller andre store problemer i virksomhedens centrale afdelinger (s. 237-238 i Betænkningen)

*"Groft ledelsessvigt vil også kunne foreligge i situationer, hvor ledelsen ikke har forholdt sig til **åbenlyst** manglende ressourcer eller **åbenbar** uforsvarlig organisering i virksomheden. Direktionens manglende orientering af bestyrelsen om, at et væsentligt forretningsområde **åbenlyst** har behov for tilførsel af yderligere ressourcer, vil kunne udgøre et groft ledelsessvigt. **Løbende anmodninger fra afdelingsledere m.v. om yderligere ressourcer til specifikke opgaver, afdelinger eller områder vil sædvanligvis ikke være omfattet, medmindre manglende efterkommelse af anmodningerne åbenlyst vil medføre risiko for omfattende tab for virksomheden. Bestyrelsen og direktionen vil således fortsat have frihed til at foretage normal prioritering og disponering over ressourcerne i virksomheden.***

*Der vil efter omstændighederne også kunne være tale om et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen ikke har fulgt op på oplysninger om **åbenlyst** væsentlig underbemanding eller andre store problemer i virksomhedens centrale afdelinger. En klart uforsvarlig organisering af f.eks. bankens kreditafdeling vil derfor efter omstændighederne kunne udløse et strafansvar for groft ledelsessvigt. Strafansvar kan ifaldes både af direktion og bestyrelse. ~~Ved vurderingen af, om der er grundlag for et strafansvar, kan bl.a. indgå, om direktionen har sikret den fornødne ressourcemæssige kapacitet til at løse kreditafdelingens opgaver, og om kreditafdelingen er bemanded med tilstrækkeligt kompetente medarbejdere, der er i stand til at udføre sædvanlig bankmæssig risikostyring eller til at føre sædvanlig kontrol med bankens lånesager.~~*

~~*Tilsvarende vil kunne gøre sig gældende, hvis ledelsen enten undlader at forsøge at rekruttere medarbejdere eller undlader at tilføre medarbejdere fra andre afdelinger, uden tilsvarende at træffe beslutninger om nedskalering eller lukning af det pågældende forretningsområde.*~~

Det er ikke hensigten, at en forventeligt forbigående situation, som ledelsen har taget skridt til at imødegå gennem rekruttering eller uddannelse af medarbejdere, vil kunne udgøre et groft ledelsessvigt efter den foreslåede bestemmelse.

Klart uforsvarlig organisering på økonomiområdet vil kunne udgøre groft ledelsessvigt omfattet af den foreslåede bestemmelse, eksempelvis hvor organiseringen medfører gentagne fejl i den finansielle virksomheds regnskabsføring, gentagne brud på kapitalkrav eller manglende likviditetsstyring.

Hvis bestyrelsen og direktionen tilsidesætter pligten til at sikre en forsvarlig organisation f.eks. ved **klart manglende eller utilstrækkelig tildeling af ressourcer til eksempelvis økonomifunktionen i en finansiel virksomhed (f.eks. kompetencer, antal årsværk, it-værktøjer m.v.) kan det udgøre et groft ledelsessvigt. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis forberedelsen af regnskabsaflæggelsen er mangelfuld med den konsekvens, at der opstår en stor risiko for, at årsrapporten ikke er retvisende, hvilket bl.a. kan have en negativ indvirkning på kursen på virksomhedens aktier. Herudover vil en regnskabsbruger træffe beslutninger på baggrund af årsrapporten, som kan påføre regnskabsbrugeren økonomiske tab."**

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det er vigtigt, at ledelsen fortsat har frihed til at disponere over ressourcerne i virksomheden. I en virksomhed er der endvidere meget ofte løbende anmodninger til direktionen om yderligere ressourcer. Med den nuværende formulering vil direktionen risikere at ifalde et strafansvar, såfremt direktionen ikke efterkommer sådanne anmodninger, hvilket vil medføre stærkt uhensigtsmæssige konsekvenser i form af voldsomt øgede omkostninger og et uacceptabelt pres på direktionerne for at imødekomme alle anmodninger. Det er derfor vigtigt, at ledelsens ret til at prioritere og disponere over ressourcerne i virksomheden understreges.

1.10 Gentagne svigt på kreditområdet (s. 238 i Betænkningen)

~~"Ledelsessvigt på kreditområdet, der ikke nødvendigvis i sig selv er omfattet af den foreslåede bestemmelse kan føre til et strafansvar, hvis ledelsessvigtet gentager sig. Eksempelvis hvor kreditsagsbehandling ikke udføres efter de fastlagte retningslinjer, og direktionen gentagne gange ikke har udført den nødvendige kontrol, hvorved omfattende fravigelser af retningslinjerne for kreditsagsbehandling ikke er konstateret."~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Eksemplet tilføjer ikke væsentligt nyt, men skaber uhensigtsmæssig uklarhed. Eksemplet bør derfor slettes i sin helhed.

1.11 Direktionen har ikke givet bestyrelsen det fornødne grundlag for bestyrelsen til at følge op på og foretage kontrol af bestyrelsens beslutningsgrundlag (s. 238 i Betænkningen)

~~"Manglende dokumentation af eksempelvis direktionens beslutningsgrundlag vil ikke i sig selv udgøre groft ledelsessvigt, men det forhold, at der helt åbenbart ikke har været det fornødne grundlag for bestyrelsen at følge op på og dermed foretage kontrol, vil efter omstændighederne kunne anses som groft ledelsessvigt fra direktionens side, hvis direktionen har været vidende om dette forhold, og at det har kunnet medføre omfattende tab for virksomheder."~~

1.12 Bestyrelsen eller direktionen tager større risici end forretningsmodellen berettiger eller hvis ikke etableres tilstrækkelige rammer på kreditområdet (s. 238 i Betænkningen)

~~"Lov om finansiel virksomhed åbner mulighed for, at finansielle virksomheder kan have forskellige risikoprofiler. Den enkelte virksomhed kan således vælge en forretningsmodel, der indebærer større eller~~

mindre risikovillighed i forbindelse med eksempelvis kreditgivning. Høj risikotagning er ikke i sig selv udtryk for ledelsessvigt, hvis virksomhedens ledelse har taget højde herfor i sin forretningsmodel. Der vil dog kunne foreligge grove ledelsessvigt, hvis bestyrelsen eller direktionen generelt eller gentagne gange **klart** har taget **væsentligt** større risici end forretningsmodellen berettiger, eller hvad der må anses for forsvarligt i lyset af indretningen af virksomheden. ~~Dette kan f.eks. være tilfældet på kreditområdet, hvis der bevilges kreditter med væsentligt større risici end berettiget i forhold til de forretningsmæssige hensyn, der ligger i den valgte forretningsmodel. Det kan også udgøre et groft ledelsessvigt, at der ikke er etableret forsvarlige rammer på kreditområdet, og at bestyrelsen ikke har sikret, at f.eks. en banks udlånsvækst finder sted inden for overordnede rammer og klare og præcise procedurer for kreditrisici og kreditstyring.~~"

- 1.13 Direktionens utilstrækkelige orientering af bestyrelsen om væsentlige forhold for et pengeinstituts drift eller balance (s. 239 i Betænkningen)

~~"Direktionens utilstrækkelige orientering af bestyrelsen om væsentlige forhold for bankens drift eller balance, herunder fremskaffelse af kapital og øvrig væsentlig finansiering, kan efter omstændighederne også være omfattet af bestemmelsen. Det vil eksempelvis kunne dreje sig om direktionens manglende orientering til bestyrelsen om negativ udvikling i mulighederne for løbende at sikre refinansiering af bankens kapital eller anden væsentlig finansiering. Det vil også kunne dreje sig om situationer, hvor direktionen bevidst ikke orienterer bestyrelsen om, at udlån til nye store kunder inden for en bestemt sektor ikke undergives den kreditsagsbehandling og kontrol, der er forudsat i retningslinjerne. Hvorvidt de beskrevne hændelsesforløb er tilstrækkelig grove vil bl.a. afhænge af, hvor negativ udviklingen for at sikre refinansiering må være, om der foreligger flere manglende orienteringer, eller om disse konsekvent mangler over en længere periode."~~

- 1.14 Åbenbar tilsidesættelse af eller manglende opmærksomhed på obligationsinvestorerens interesser, ledelsesdispositioner, der uretmæssigt forrykker retsforholdet mellem instituttets kreditorer og manglende orientering til investorer i prospektmateriale om ikke afsluttet inspektion fra Finanstilsynet, der kan føre til konkurs (s. 239 i Betænkningen)

~~"På realkreditområdet kan som yderligere eksempler nævnes en åbenbar tilsidesættelse af eller manglende opmærksomhed på obligationsinvestorerens interesser. Grovheden af ledelsessvigt vil blive understreget, hvis en sådan åbenbar tilsidesættelse af eller manglende opmærksomhed på obligationsinvestorerens interesser sker til fordel for instituttet. Ledelsesdispositioner, der uretmæssigt forrykker retsforholdet mellem instituttets kreditorer, f.eks. dispositioner, der er til fordel for én gruppe af investorer på bekostning af en anden gruppe, vil kunne udgøre et groft ledelsessvigt. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der i væsentlig grad indlægges færre eller ringere sikkerheder i ét kapitalcenter end i andre kapitalcentre i strid med obligationsbetingelserne for det eller de pågældende kapitalcentre.~~

Andre åbenbare og væsentlige overtrædelser af obligationsbetingelserne til ugunst for investorerne kan ligeledes være omfattet. Det vil f.eks. kunne anses for groft ledelsessvigt, hvis der i væsentlig grad er tale om manglende indlæggelse af tilstrækkelige aktiver i kapitalcentret, eller hvis kapitalcentret påtager sig forpligtelser, der ligger uden for obligationsbetingelserne. For finansielle virksomheder vil det kunne udgøre et groft ledelsessvigt, hvis ledelsen bl.a. i forbindelse med udarbejdelse af prospektmateriale

undlader at gøre en investor opmærksom på, at Finanstilsynets inspektion ikke er afsluttet, og inspektionen har resulteret i påbud om hensættelser med store beløb med deraf følgende konkurs og tab for investor på investeringen i virksomheden."

1.15 Undladelse af due diligence (s. 239 i Betænkningen)

~~"Det vil endvidere kunne udgøre et groft ledelsessvigt i en finansiel virksomhed, hvis ledelsen undlader at foranstalte en tilstrækkelig due diligence i forbindelse med investering i en anden finansiel virksomhed, f.eks. et forsikringssselskabs investering i et andet forsikringssselskab og den manglende undersøgelse medfører væsentligt tab på investeringen eller afledte økonomiske problemer."~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Dette er en forpligtelse, der er omfattet af øvrige regler i lov om finansiel virksomhed og Solvens II-regelsættet. Det bør ikke (yderligere) strafsanktioneres via denne "omvej" med ledelsessvigt. Eksemplet bør derfor udgå i sin helhed.

1.16 Årsrapport giver ikke et retvisende billede af selskabets (koncernens) aktiver, passiver og finansielle stilling m.v. (s. 240 i Betænkningen)

~~"Endvidere vil det kunne udgøre groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen og direktionen ikke har sikret sig, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets (koncernens) aktiver, passiver og finansielle stilling m.v., f.eks. fordi årsrapporten ikke er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav. Dette vil f.eks., kunne være tilfældet, hvis det viser sig, at selskabets årsrapport ikke er retvisende, f.eks. fordi bestyrelsen og direktionen ikke har sikret sig, at bankens udlån er nedskrevet i overensstemmelse med regnskabsreglerne. En årsrapport er bl.a. beslutningsgrundlag for en regnskabsbruger, hvorfor årsrapporten skal være retvisende, og hvis dette ikke er tilfældet, kan årsrapporten påføre regnskabsbrugeren risiko for tab."~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Forhold omkring årsrapporten m.v. er allerede reguleret i regnskabslovgivningen. Eksemplet bør udgå i sin helhed.

1.17 Ledelsessvigt i relation til LCR og NFSR (s. 240-241 i Betænkningen)

"Det vil kunne udgøre et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen eller direktionen i et kreditinstitut træffer beslutning om udbud af produkter eller iværksættelse af transaktioner, hvor der ikke foretages forelig-
ger*nogen risikovurdering ift. produktets eller transaktionens indvirkning på instituttets LCR (likviditets-*
mål) eller NFSR (tilstrækkelig funding i forhold til fundingbehovet), og hvor der ikke eksisterer et data-
mæssigt set-up til at foretage en sådan risikovurdering. LCR-kravet er et lovbestemt krav, der skal sikre,
at kreditinstitutter har tilstrækkelig likviditet til at imødekomme udgående pengestrømme den næste
måned. NFSR-kravet er ligeledes et lovbestemt krav, der skal sikre, at kreditinstitutter har tilstrækkelig
funding i forhold til fundingbehovet, eksempelvis udlån. NFSR-kravet er et mere langsigtet likviditetsmål
end LCR-kravet. Strafansvar kan alene gøre sig gældende, [h]vis der er vil i praksis være en

nærliggende risiko for, at den manglende risikovurdering kan medføre væsentlige negative konsekvenser for instituttets opfyldelse af sine LCR- og NSFR-krav, og dermed usikkerhed om instituttets sundhed og medfølgende risiko for tab af markedstillid og øgede finansieringsomkostninger for instituttet, og i sidste ende usikkerhed om instituttets overlevelse og dermed værdien af virksomheden for ejerne samt værdien af kreditorernes tilgodehavender.

~~Det kan også være et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen eller direktionen i et kreditinstitut ikke fastsætter grænser med hensyn til forhold af væsentlig betydning for muligheden for at instituttet kan efterleve sine LCR- og NSFR-krav. Det kan f.eks. være at ledelsen undlader at fastsætte grænser for omfanget af kortsigtet finansiering. Der må antages at være en nærliggende risiko for, at dette kan medføre væsentlige negative konsekvenser for instituttets opfyldelse af sine LCR- og NSFR-krav, og dermed usikkerhed om instituttets sundhed og medfølgende risiko for tab af markedstillid og øgede finansieringsomkostninger for instituttet, og i sidste ende usikkerhed om instituttets overlevelse og dermed værdien af virksomheden for ejerne samt værdien af kreditorernes tilgodehavender.~~

~~Det kan endvidere være et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen eller direktionen i et kreditinstitut ikke sikrer, at bestyrelses- og direktionsbeslutninger af væsentlig betydning for instituttets efterlevelse af LCR eller NSFR-krav, der viser sig baseret på fejlbehæftede data og øvrig information i et ikke-trivielt omfang, genbesøges hurtigst muligt efter at fejlen er konstateret på basis af korrigeret data og øvrig information. Der må antages at være en nærliggende risiko for, at dette ellers kan medføre risiko for væsentlige negative konsekvenser for instituttets opfyldelse af sine LCR- og NSFR-krav, og dermed usikkerhed om instituttets sundhed og medfølgende risiko for tab af markedstillid og øgede finansieringsomkostninger for instituttet, og i sidste ende usikkerhed om instituttets overlevelse og dermed værdien af virksomheden for ejerne samt værdien af kreditorernes tilgodehavender."~~

1.18 Utilstrækkelige skridt til at imødegå åbenlyse operationelle risici (s. 243 i Betænkningen)

"Strafansvar vil kunne komme på tale i tilfælde, hvor ledelsen eller ansatte, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, **bevidst** ikke har taget tilstrækkelige skridt til at imødegå åbenlyse operationelle risici eller ikke håndterer operationelle hændelser forsvarligt med den konsekvens, at der opstår væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes som led i **omfattende kriminalitet**. ~~Det kan f.eks. være tilfælde, hvor virksomheden ikke har en beredskabsplan for væsentlige it-systemer, selvom virksomhedens drift i høj grad baserer sig på en sikker og robust it-infrastruktur. Manglende IT-risikostyring og håndtering af IT-risici vil således kunne være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det samme gælder vedvarende manglende håndtering af cyberhændelser, navnlig hvis sådanne hændelser er indtruffet og ledelsen orienteret herom, uden at det har ført til nye tiltag. Manglende ledelsesmæssig styring af væsentlig it-outsourcing vil også kunne være strafbart efter den foreslåede bestemmelse. Et andet eksempel vil kunne være den compliance-ansvarlige i direktionens manglende opfølgning eller iværksættelse af foranstaltninger på baggrund af eksterne begivenheder, eksempelvis at virksomheden udsættes for hackerangreb eller udnyttes til hvidvask."~~

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Eksemplerne er uklare og vidtrækkende. Eksempelvis er det uklart, hvad der ligger i "manglende ledelsesmæssig styring".

1.19 Manglende opfølgning på mistanke om hvidvask og anden kriminalitet (s. 243 i Betænkningen)

*"Det vil også kunne udgøre et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen ikke følger op på bemærkninger fra intern revision i revisionsprotokollatet om væsentlige svagheder eller mangler i kontroller, der medfører en **væsentlig** øget risiko for, at virksomheden kan blive udsat for besvigelser eller anden kriminalitet, eller følger for sent op på bemærkningerne, herunder på om bemærkningerne er blevet håndteret tilfredsstillende af den daglige ledelse. **Det kan være relevant, hvis** virksomheden og dermed investorerne **vil** i sådanne tilfælde **kunne kan** blive påført et økonomisk tab som følge af besvigelser, eller bøder for kriminalitet i virksomheden (f.eks. hvidvask). Investorerne vil også kunne blive påført tab pga. virksomhedens dårlige omdømme, der får aktiekursen til at falde."*

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det bør kvalificeres, således at risikoen for, at virksomheden udsættes for besvigelser eller anden kriminalitet væsentligt skal øges. Grunden er, at stort set enhver svaghed vil kunne øge risikoen for, at virksomheden udsættes herfor.

2 Eksempler på grov forsømmelse eller skødesløshed efter den foreslåede bestemmelse i § 373, stk. 7

2.1 Beskrivelsen af tilregnelseskravet (s. 246 i Betænkningen)

"Tilregnelseskravet for strafansvar efter stk. 7 er grov uagtsomhed. Det bemærkes at kravet om grov uagtsomhed harmonerer med, at den strafbare adfærd i sig selv skal være af en vis grovhed. Det bemærkes yderligere, at tab på konkrete engagementer, forsikringsdækninger eller investeringer er en uundgåelig og helt naturlig konsekvens af driften af en finansiel virksomhed. Risiko for tab er uvægerligt forbundet med det at drive forretning, herunder ikke mindst på det finansielle område. Det gælder uanset, om der er tale om tab på en enkelt forsikringstager, en kreditor eller en investering. Det er ikke hensigten med den foreslåede strafbestemmelse, at der fremover ikke skal kunne tages risici eller udvikles forretningsmodeller, som vil kunne medføre tab. Det er derimod hensigten, at det kan være forbundet med strafansvar, hvis der i finansielle virksomheder tages risici, der klart går ud over, hvad der er forsvarligt set i forhold til den risiko, der ligger i den forretningsmodel, som virksomheden drives efter, jf. herved bl.a. § 70, stk. 1, nr. 1.

"Forsømmelse eller skødesløshed" omfatter ikke den situation, hvor personer, der er knyttet til en finansiel virksomhed uden at være medlem af bestyrelsen eller direktionen eller i det daglige en del af den faktiske ledelse, ikke har kendskab til eller burde have kendskab til omstændigheder, der medfører, at forholdet er omfattet af § 373, stk. 7."

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det bør – i lighed med forarbejderne til den forslåede hæftelsesregel (Betænkningens s. 226) – præciseres, at bestemmelsen er afgrænset til viden eller burde viden.

2.2 Virksomhedens interne retningslinjer og instrukser tilsidesættes gentagne gange (Betænkningens s. 246)

*"Grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed vil eksempelvis kunne foreligge, hvis en person, der er knyttet til en finansiel virksomhed uden at være medlem af bestyrelsen eller direktionen gentagne gange, **uden at dette er velbegrunderet**, tilsidesætter virksomhedens interne retningslinjer og instrukser, **og dette medfører en nærliggende risiko for omfattende tab for virksomheden.**"*

Accuras begrundelse for forslaget til ændringerne

Det bør præciseres, at der skal være årsagssammenhæng mellem tilsidesættelsen af de interne retningslinjer og instrukser, og den risiko det kan medføre.

2.3 Manglende rapportering til ledelsen (s. 246 i Betænkningen)

*"Der vil også kunne være tale om grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed, hvis den ansvarlige for en nøglefunktion, f.eks. intern revision, den complianceansvarlige eller den ansvarlige for risikostyringsfunktionen **bevidst eller ved grov uagtsomhed** forsømmer at give nødvendige advarsler til bestyrelsen og direktionen om betydelige risici for virksomheden."*

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 11. marts 2021
SAGSNR.: 2021 - 612
ID NR.: 725221

fredkr@em.dk; kkj@em.dk

Høring - over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder (2021 – 1094)

Ved e-mail af 27. januar 2021 har Erhvervsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder afgivet af udvalget om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder ("Ansvarsudvalget").

Advokatrådet har alene forholdt sig til det til betænkningen knyttede lovforslag og har i den anledning følgende bemærkninger:

Ad Lovforslagets § 771, stk. 4 og 5: Det er Advokatrådets opfattelse, at bestyrelsens beslutning om at indstille udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse, samt at kræve tilbagebetaling af fratrædelsesgodtgørelse må være et foreløbigt eller midlertidigt tiltag. Det betyder, at en berettiget har krav på ud-/tilbagebetaling af suspenderet/tilbagebetalt fratrædelsesgodtgørelse med tilhørende renter på tidspunktet for en endelig frifindende dom eller beslutning om ikke at rejse tiltale. Tilsvarende skal en berettigets krav på fratrædelsesgodtgørelse ikke undergives forældelse (dvs. at forældelse suspenderes i den periode fratrædelsesgodtgørelsen tilbageholdes, således at forældelsesfristen tidligst begynder at løbe på tidspunktet for en endelig dom eller beslutning om ikke at rejse tiltale). Endelig skal det i ikrafttrædelsesbestemmelserne tydeliggøres, at disse bestemmelser alene har retsvirkning for fremtidige aftaler om fratrædelsesgodtgørelse.

Hvis ikke disse forhold præciseres, vil der være tale om et væsentligt indgreb i ejendomsretten, som advokatrådet vil finde betænkeligt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

I tilfælde, hvor bestyrelsen beslutter at indstille udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse som følge af et angiveligt alvorligt ledelsesmæssigt svigt bør det overvejes at pålægge bestyrelsen at anlægge sag herom inden for 3 måneder, såfremt den pågældende ikke er enig heri.

Se også nedenfor om begrebet ledelsessvigt.

Ad Lovforslagets § 78: Det er Advokatrådets opfattelse, at indførelse af omvendt bevisbyrde for så vidt angår bestyrelsens ansvar for tab på aftaler og engagementer mellem virksomheden og medlemmer af ledelsen er betænkeligt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt og en fravigelse af sædvanlige ansvarsnormer.

Tilsvarende gælder, at forslaget om, at et ledelsesmedlem skal indestå for tab på en indgået aftale, hvis den i lovens § 78 foreskrevne procedure ikke følges, er betænkeligt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt og en fravigelse af sædvanlige ansvarsnormer.

Ad Lovforslagets § 373, stk. 6-8: Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelserne har angiveligt til formål at præcisere, hvilke handlinger og undladelser, der er strafbare, og med det sigte, at risikoen for at ifalde et strafansvar fremover både bliver og opleves som reel ved grove ledelsessvigt.

De foreslåede strafbestemmelser angår nogle ganske vanskelige strafferetlige problemstillinger om det strafferetlige ledelsesansvar.

Med bestemmelsen vil blive indført hjemmel til at straffe (grove eller gentagne) "ledelsessvigt". Dette er nyt begreb, jf. forslaget til FIL § 373, stk. 6 og 7, som angiver, at straffen for sådant "ledelsessvigt" kan blive op til 2 års fængsel, medmindre forholdet er omfattet af straffelovens § 290 b, hvorefter straffen kan fastsættes op til 3 års fængsel.

At "ledelsessvigt" indføres som begreb rejser en del retssikkerhedsmæssige spørgsmål, herunder om begrebet er tilstrækkelig klart til at danne grundlag for strafpålægelse. Navnlig den del, der angår ansvar for strafbar passivitet forekommer vidtgående, ensidigt og ufunderet i hidtidig praksis og er således retssikkerhedsmæssigt betænkelig. De til bestemmelsen knyttede ikke-udtømmende eksempler på typesituationer, der kan udgøre strafbare ledelsessvigt mv. er alene angivet i forarbejderne, og er efter Advokatrådets opfattelse ikke umiddelbart anvendelige som typesituationer, hvilket efter Advokatrådets opfattelse er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt. Da den foreslåede regel om ledelsessvigt således i vidt omfang foreslås baseret på eksempler i forarbejderne, bør der udvises stor forsigtighed med beskrivelse af disse eksempler. Lovgivning i bemærkningerne om strafbare forhold finder Advokatrådet betænkeligt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

Indførelse af særlige regler om "ledelsessvigt" vil desuden ændre på den eksisterende strafansvarsmodel i erhvervsforhold, hvorfor Straffelovrådets udtalelse bør overvejes indhentet, forinden der fremsættes et lovforslag (betænkning 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar er udarbejdet af Straffelovrådet).

Endelig findes det uhensigtsmæssigt, at Ansvarsudvalget ikke har medtaget oplysninger fra lande, som vi normalt sammenligner os med. Det er en svaghed, og retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at det ikke belyses i hvilket omfang dansk ret vil komme til at afvige fra retsstillingen i andre lande, Danmark normalt sammenligner sig med.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

fredkr@em.dk
kkj@em.dk

Høringsvar vedr. høring over betænkning 1575 fra Erhvervsministeriet

Akademikerne har fra Erhvervsministeriet modtaget høring over betænkning 1575 om skærpet ansvarsvurdering af ledelse af finansielle virksomheder. Akademikerne har sendt betænkningen i høring i medlemsorganisationerne, og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger til udvalgets forslag til lov om finansiell virksomhed § 77 L.

Forslaget til § 77 L gør det klart, at udbetaling af en fratrædelsesgodtgørelse ikke kan ske, hvis direktøren har udvist en adfærd, der udgør et alvorligt ledelsesmæssigt svigt. Ligesom en påbegyndt udbetaling skal indstilles, og allerede udbetalt godtgørelse kræves tilbage, hvis en sådan adfærd konstateres på et senere tidspunkt.

Akademikerne finder, at dette tiltag er fornuftigt i de få situationer, hvor den registrerede direktør har udvist et alvorligt ledelsesmæssigt svigt.

Det kan imidlertid være en forringelse af de registrerede direktørers fratrædelsesvilkår, at de ikke kan få udbetalt fratrædelsesgodtgørelsen som en klumpsum, dersom de ikke har udvist et alvorligt ledelsesmæssigt svigt – hvilket udgør langt størstedelen af tilfældene. I de situationer hvor det hurtigt kan konstateres, at der ikke foreligger et alvorligt ledelsesmæssigt svigt, bør den registrerede direktør have mulighed for at vælge, om denne ønsker fratrædelsesgodtgørelsen udbetalt som en klumpsum - eller som en løbende månedsvis udbetaling.

Det samme gør sig gældende i de situationer, hvor en undersøgelse af en registreret direktør kan afsluttes, fordi det viser sig, at den registrerede direktør ikke har udvist en adfærd, der må anses for at udgøre et alvorligt ledelsesmæssigt svigt - eller ikke er ansvarlig for, at den finansielle virksomhed er nødlidende - eller kan tilregnes, at den finansielle virksomhed har været involveret i finansiell kriminalitet, herunder hvidvask eller andre kritiske forhold.

Det er et godt udgangspunkt for forståelsen af det nye begreb "alvorligt ledelsesmæssigt svigt", at der medtages en række eksempler, som har til formål at illustrere anvendelsesområdet for bestemmelsen og udgøre fortolkningsbidrag i bemærkningerne til udkastet til lovforslaget.

Den 9. marts 2021
Sagsnr. S-2021-196
Dok.nr. D-2021-21191
sfk/mab

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Nørre Voldgade 29, 2. sal
DK - 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Med venlig hilsen

Sofie Friborg Petersen

D: 42338760

E: sfk@ac.dk

Fra: [Michael Camphausen](#)
Til: [Karen Kristine Leth Jensen \(EM-DEP\); fredkr@em.dk](#)
Cc: ["Tobias Thygesen \(FT\) \(TOT@FTNET.DK\)"](#)
Emne: SV: Høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder
Dato: 28. januar 2021 15:05:33
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Dansk Fintech Alliance (DAFINA) takker for muligheden for at afgive hørings svar vedrørende ovennævnte betænkning med lovudkast til ændring af lov om finansiell virksomhed mv.

Betænkningen med lovudkast giver ikke anledning til specifikke bemærkninger fra vores side ud over den helt generelle bemærkning om, at skærpede ledelses- og governanceregler, herunder skærpede ansvarsregler og fit and proper regler, for pengeinstitutter og øvrige finansielle virksomheder omfattet af lov om finansiell virksomhed ikke bør overføres direkte eller indirekte (ej heller i tilsynspraksis mv.) til betalingsinstitutter og andre betalingsudbydere omfattet af betalingsloven, især ikke mht. de betalingsinstitutter og betalingsudbydere, som ikke modtager brugermidler eller holder kundemidler (sml. fx med det særskilte lovudkast i høring om ændring af betalingsloven mhp. at indføre en ledelsesbekendtgørelse for betalingsinstitutter med udgangspunkt i ledelsesbekendtgørelsen for pengeinstitutter og sml. fx også med fagudvalgsrapporten i høring om fastlæggelse af kompetencekrav og erfaringskrav samt ansvarsområder i pengeinstitutter og i vist omfang også i betalingsinstitutter - vi henviser således til vores afgivne hørings svar i denne forbindelse).

Med venlig hilsen

Dansk Fintech Alliance (DAFINA)

Fra: Karen Kristine Leth Jensen (EM-DEP) [mailto:kkj@em.dk]
Sendt: 27. januar 2021 15:38
Til: Karen Kristine Leth Jensen (EM-DEP); Frederikke Krogh Rohrberg (EM-DEP)
Emne: Høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Til rette vedkommende

Erhvervsministeriet sender hermed betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder i høring.

Vi er interesserede i at modtage bemærkninger til betænkningen og det inkluderede udkast til lovændringer. Vi skal derfor anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til betænkningen **senest 10. marts 2021**.

Bemærkninger modtages på e-mail sendt til Frederikke Krogh (fredkr@em.dk) og undertegnede (kkj@em.dk).

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Frederikke Krogh på telefon 91 33 73 02 eller undertegnede på telefon 91 39 94 16.

Med venlig hilsen
Karen Leth Jensen

KAREN LETH JENSEN
Chefkonsulent
Område 3

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

kkj@em.dk

Tlf. 33 92 33 50

Mobil 91 39 94 16

EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://em.dk/privatlivspolitik>.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att.: Frederikke Krogh og Karen Leth Jensen

Den 10. marts 2021

Dansk Erhvervs høringsvar – betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Erhvervsministeriet har den 27. januar 2021 sendt en høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder i høring.

I betænkningen lægges der op til at skærpe reglerne for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder yderligere med henblik på, at det med reglerne bliver lettere at placere et juridisk ansvar for nedbrud i den finansielle sektor. De foreslåede stramninger af lovgivningen skal ses i lyset af de løbende stramninger, der er foretaget som følge af finanskrisen, f.eks. nye aflønningsregler, loft over antal bestyrelsesposter og skærpede regler om egnethed og hæderlighed (fit & proper).

Dansk Erhverv har fundet anledning til at afgive en række bemærkninger, der fokuserer på samspillet mellem den finansielle sektor og det øvrige erhvervsliv.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv arbejder generelt for agil og liberal regulering med henblik på bl.a. at styrke den danske konkurrenceposition også overfor udlandet ud fra en betragtning om at sikre Level Playing Field for danske virksomheder. Dansk Erhverv har forståelse for, at reguleringen, navnlig i den finansielle sektor varetager en række særlige hensyn med afsæt i sektorens samfundsbetydning og -ansvar, og at der derfor må stilles en række særlige krav til topledelsen. Det er dog Dansk Erhvervs synspunkt, at reguleringen samlet set må være proportionel, så den fortsat er udtryk for en afbalanceret, markedsbaseret og konkurrencedygtig tilgang til regulering.

Når Dansk Erhverv ser på det samlede resultat af stramninger i den finansielle sektor stiller vi spørgsmålstegn ved, om den rette balance mellem ansvarlig regulering for den finansielle sektor og proportionalitet er nået.

Specifikke bemærkninger

Samspillet mellem den finansielle sektor og det øvrige erhvervsliv

Dansk Erhverv har som indledningsvis nævnt særligt interesseret sig for samspillet mellem den finansielle sektor og det øvrige erhvervsliv, når vi har set på det samlede net af stramninger over for ledelsen i finansielle virksomheder. Særskilt gælder bl.a., at fit & proper-reglerne i lov om finansiel virksomhed forudsætter lang erfaring indenfor banksektoren og i visse tilfælde indenfor det konkrete instituts forretningsmodel. Dette forhold er efter Dansk Erhvervs opfattelse unødigt begrænsende for det hensyn, at kompetencer fra det øvrige erhvervslivs topledelse tænkes ind som en del af fødekæden til ledelserne i den finansielle sektor.

Dansk Erhverv finder, at talentmassen i det øvrige erhvervsliv har kompetencer, der er relevante for topledelsen i en finansiel virksomhed. Det gælder f.eks. personer med teknologisk kompetence, f.eks. personer fra FinTech-virksomheder. Og det gælder f.eks. personer med særlig viden om og

erfaring i grøn omstilling samt personer, hvis erfaringer baserer sig på et stærkt ledelses- og forretningsmæssigt og globalt baseret udsyn.

Med den betydelige indflydelse, som især de største finansielle institutter har, er det efter Dansk Erhvervs opfattelse vigtigt, at de i samspil med det øvrige erhvervsliv er med til at forme og udvikle det danske samfund i en konstant og positiv retning. Ved at begrænse handlerummet for udvælgelse af egnede kandidater til topposter i finansielle virksomheder er der en risiko for at sætte dette værdifulde samspil med det øvrige danske og udenlandske erhvervsliv ud af drift.

Loftet over antallet af bestyrelsesposter for et bestyrelsesmedlem

I forlængende af ovennævnte er Dansk Erhverv bekymret for fleksibiliteten i loftet over antallet af bestyrelsesposter for et bestyrelsesmedlem.

Dansk Erhverv ser det som værdifuldt, når bestyrelsesmedlemmer i den etablerede finansielle sektor har erfaring fra bestyrelsesarbejde i unoterede vækstvirksomheder og venturefonde. Det skaber en tiltrængt vekselvirkning og dynamik i samspillet mellem hhv. den etablerede finansielle sektor og det udviklingsdrivende og nyskabende i vækstvirksomheder. De personer, som engagerer sig i investeringer i vækstvirksomheder, vil ofte have bestyrelsesposter i mange vækstvirksomheder og fonde. Derfor er loftet over antallet af bestyrelsesposter for bestyrelsesmedlemmer i finansielle virksomheder i praksis en betydelig hæmsko for, at bestyrelsesmedlemmer kan være med til at overføre synspunkter fra nyskabende vækstvirksomheder til den etablerede finansielle sektor.

Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at Erhvervsministeriet ser på det samlede billede af allerede foretagne stramninger, inden der indføres yderligere, ud fra et synspunkt om at sikre Level Playing Field og sikre, at der er incitament og handlerum til at skabe udvikling i den etablerede finansielle sektor.

Med venlig hilsen

Selina Lautrup Rosenmeier

Advokat

Erhvervsministeriet
Att.: Frederikke Krogh (fredkr@em.dk) og
Karen Leth Jensen (kkj@em.dk)

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring over betænkning nr. 1575 fra Erhvervsministeriet

Erhvervsministeriet har den 27. januar 2021 sendt betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder i høring med høringsfrist den 10. marts 2021.

DI takker for muligheden for at komme med bemærkninger til høringen.

En velfungerende finansiell sektor og kapitalmarked i Danmark er en grundlæggende forudsætning for, at danske virksomheder kan fungere og investere, og derigennem skabe øget økonomisk vækst og flere arbejdspladser i Danmark. Det er derfor vigtigt, at reguleringen af den finansielle sektor i Danmark ikke går videre end niveauet i de lande, som vi normalt sammenligner os med, da dette i modsat fald vil kunne forringe sektorens konkurrenceevne, og derigennem påvirke den generelle adgang til kapital for dansk erhvervslev. I det lys er der behov for en nærmere og mere detaljeret konsekvensanalyse af forslagene.

DI finder det vigtigt, at man fastholder den nuværende praksis, hvorefter domstolene efter "the business judgement rule" er forsigtige med at tilsidesætte de forretningsmæssige skøn og vurderinger, som virksomhedernes ledelser udøver i forbindelse med deres opgaver. Ved bedømmelsen af ledelsesmedlemmernes ansvar er DI således enig med udvalget i, at den almindelige culpanorm i samspil med the business judgement rule bør fastholdes som ansvarsgrundlag. Der bør derfor ikke indføres et særligt professionsansvar for bestyrelsesmedlemmer.

DI har en særlig interesse i arbejdsmarkedspensionsselskaberne, der drives i samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter og er tæt forbundet med det kollektive overenskomstsystem. Formålet med selskaberne er at sikre det bedst mulige afkast og optimale forsikringsdækninger for virksomhedernes medarbejdere. Arbejdsmarkedspensionsselskaberne har historisk sikret medlemmerne en bedre pensionsdækning, end medlemmerne ville have kunnet opnå gennem opsparing i kommercielle finansielle institutioner. Det hænger først og fremmest sammen med, at arbejdsmarkedets parter direkte repræsenterer de berørte virksomheder og medarbejdere og udelukkende er optaget af medlemmernes interesser. Alle bestyrelsesmedlemmer er udpeget af overenskomstparterne og sidder således som partsrepræsentanter for medarbejderne og virksomhederne.

I betænkningen omtales egnetheds- og hæderlighedskrav i forhold til medlemmerne af ledelsen i finansielle virksomheder, og udvalget foreslår, at der indføres en ny bestemmelse i §64 i lov om finansiell virksomhed, der ændrer kravene til valg af bestyrelsesformanden for en finansiell virksomhed. Det er imidlertid uklart, hvilke særlige krav der præcis vil blive stillet til bestyrelsesformanden.

DI skal henlede opmærksomheden på, at det i henhold til god selskabsledelse er bestyrelsen som kollektiv, der har beslutningskompetencen, da hverken bestyrelsesudvalg eller formanden i sig selv kan tillægges beslutningskompetence, hvilket sætter spørgsmålstejn ved behovet for at stille særlige krav til bestyrelsesformandens faglige kompetencer for at kunne sparre og lede virksomheden. Bestyrelsesformanden i et arbejdsmarkedspensionsselskab indtager naturligvis en særlig rolle, selvom det er helt centralt, at repræsentanter fra de overenskomstbærende organisationer har samme ønske om indsigt i selskabet, samme interesse i selskabets forhold og samme ønske om sparring med direktionen. Det er en ganske særlig styrke ved den konstruktion, der er gældende for arbejdsmarkedspensionsselskaber, hvor overenskomstparternes organisationsmæssige mandat hviler på en tredjemandskonstruktion, sådan at parterne har råderet på deres medlemmers vegne inden for det område, overenskomsten dækker.

DI er derfor bekymret for forslaget om særlige krav til bestyrelsesformænd i finansielle virksomheder, herunder i arbejdsmarkedspensionsselskaberne. Det er ikke kutyme, at de overenskomstbærende organisationer har højt placerede ansatte med ledelseserfaring fra et livsforsikringselskab eller med en forsikringsmatematisk baggrund. Særligt henvisningen til ECB's retningslinjer til egnetheds- og hæderlighedsvurderinger for ledelsesmedlemmer i kreditinstitutter, hvorefter bestyrelsesformanden skal have 10 års nylig relevant praktisk erfaring, herunder betydelig ledelseserfaring fra en stilling i den øverste ledelse og betydelig teoretisk viden om pengeinstitutsektoren eller et lignende relevant område, giver grund til at tro, at kravet om faglighed kunne blive tolket på denne måde. Den specifikke faglighed i bestyrelsen i arbejdsmarkedspensionsselskaberne sikres ved løbende af udpege bestyrelsesmedlemmer, således at bestyrelsen som kollektiv besidder de nødvendige kompetencer. Dette medvirker til, at bestyrelsen besidder den diversitet, som er grundlæggende for godt bestyrelsesarbejde.

DI står naturligvis til rådighed, hvis dette høringssvar giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kim Haggren
Underdirektør

DANSK METALS BEMÆRKNINGER TIL BETÆNKNING 1575 OM SKÆRPET ANSVARSVURDERING FOR LEDELSESMEDLEMMER M.M. I FINANSIELLE VIRKSOMHEDER

I januar 2021 har Erhvervsministeriet udbedt sig Dansk Metals bemærkninger til betænkning 1575 (betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.m. i finansielle virksomheder).

Dansk Metal takker for muligheden for at afgive høringssvar og har i den forbindelse følgende bemærkninger til betænkning 1575.

Bemærkninger til betænkningen

Ansvarsudvalget, der står bag betænkningen, har haft til formål at undersøge, hvordan man kan styrke det strafferetlige grundlag, så der i højere grad kan føres strafesager om ledessvigt i den finansielle sektor. Derudover har udvalget også skullet undersøge den erstatningsretlige ansvarsnorm og muligheden for, at der ikke udbetales fratrædelsesgodtgørelse i særlige situationer.

Med betænkningen afleverer udvalget således en række konkrete forslag til, hvordan man i højere grad vil kunne pålægge ledelse og nøglepersoner i finansielle virksomheder et juridisk ansvar ved uforsvarlig ledelse.

Der er ingen tvivl om, at der er og har været et stort fokus på den finansielle sektor. Det skyldes naturligvis, at sektoren spiller en meget vigtig rolle i ethvert samfund, men det skyldes jo også (dele af) sektorens ageren før, under og efter finanskrisen.

Finanskrisen sendte den globale og den danske økonomi ud på en gevaldig rutsjetur, og de efterfølgende juridiske og retslige efterspil har rettet søgelyset mod de ansvarlige ledelsers erstatningsansvar.

Dansk Metal ser betænkning 1575 som et led i dette fokus og deler det overordnede mål om at se nærmere på rækkevidden af eventuelle erstatningsansvar for de ansvarlige ledelsers dispositioner.

Dansk Metal er dog noget mere skeptisk over for en række af de konkrete forslag, der lægges op til i betænkningen. Det er der flere årsager til.

Først og fremmest har der efter finanskrisen allerede været et stigende fokus på den ansvarlige ledelses kompetencer. Det har dog *ikke* betydet, at der ikke er opstået nye sager om eksempelvis skattely og hvidvask. Det gælder også i selskaber med højt professionaliserede ledelser og bestyrelser. Noget kunne altså tyde på, at kompetencer alene ikke gør det, men at det måske i højere grad er et spørgsmål om moral. Sidstnævnte er det nok svært at lovgive sig ud af.

I betænkningen fremhæves det da også flere steder, at reglerne på en lang række områder allerede *er* blevet ændret. Dansk Metal kunne dog godt have ønsket sig, at udvalget havde gjort sig nogle konkrete overvejelser om, hvorvidt ændringer af regelsættet i sig selv gør en forskel.

En lang række af de sager, som er årsag til, at Ansvarsudvalget er blevet bedt om at komme med en betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder, har, som nævnt ovenfor, i større udstrækning handlet om dårlig moral hos ledelsen i de pågældende finansielle virksomheder, end det har handlet om mangel på regler. Det er sager, hvor manglende moral har ført til, at den pågældende virksomhed f.eks. har set forbi egen kreditpolitik og bevilget lån i strid med denne.

Dansk Metal har den opfattelse, at hvis der alligevel ikke er den fornødne moral hos ledelsen til at efterleve reglerne, så har det mindre betydning, hvad reglerne rent faktisk siger. Dansk Metal mener derfor, at det bør overvejes, om der overhovedet er behov for en yderligere skærpelse.

Dansk Metal vil i den forbindelse gerne fremhæve, at retstillingen er en helt anden i dag. Dette fremhæver udvalget da også selv på s. 146:

"De mange stramninger af lovgivningen igennem det seneste årti, hvoraf nogle indeholder nye tilsynsbeføjelser, men som også består af ganske mange nye krav og pligter for virksomhederne, vil efter udvalgets vurdering bidrage til, at risikoen for nedbrud er mindre end tidligere, og at konsekvenserne af nedbrud for indskyderne, samfundsøkonomien, den finansielle sektor m.v. vil blive mindre alvorlige. Udvalget har overvejet, om der er konkrete områder, hvor der er behov for yderligere normer eller handlepligter, hvis overtrædelse vil være udtryk for uforsvarlig adfærd og kunne påføre virksomheden væsentlige tab. Det er imidlertid udvalgets vurdering, at de mange normer og handlepligter, som allerede er indført siden finanskrisen enten i lov eller bekendtgørelse – herunder som regulering, der skal indarbejdes i de finansielle virksomheders interne retningslinjer – på nuværende tidspunkt er tilstrækkelige. Der henvises til afsnit 3.3. og 4.3 om de centrale ledelsesregler og de væsentligste skærper og ændringer i disse. På denne baggrund har udvalget ikke fundet anledning til at fastsætte yderligere konkrete normer og handlepligter i særlovgivningen for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder."

På den baggrund undrer det Dansk Metal, at Ansvarsudvalget alligevel foreslår en stramning af reglerne.

Her er det især forslaget om, at der skal gælde helt specielle regler for formanden for bestyrelsen, der fremstår som en unødvendig skærpelse. Der er tale om en skærpelse, som vil sætte formanden i en situation, hvor vedkommende kan ende med at få et særligt ansvar i bestyrelsen.

Set gennem Dansk Metals briller griber forslaget grundlæggende ind i det kollektiv, som en bestyrelse er. Beslutninger træffes i langt de fleste tilfælde af en samlet bestyrelse, og i forhold til kompetencer vurderes disse samlet i tråd med Finanstilsynets vejledning fra 2020 om bestyrelsens kollektive egnethed. Bestyrelsen er også et kollektiv, som selv vælger formand og næstformand.

En anden af de foreslåede stramninger er, at der indføres en pligt til at foretage en fornyet egnethedsvurdering, når et menigt bestyrelsesmedlem bliver bestyrelsesformand. Dette giver anledning til undren, idet forslaget ligger uden for udvalgets mandat.

Forslaget synes heller ikke at tage højde for, at bestyrelsesmedlemmet i så fald allerede er vurderet fit and proper.

Det fremgår ikke klart af lovbemærkningerne, hvorfor den foreslåede stramning er nødvendig, udover at der påhviler formanden særlige opgaver, og at det derfor er vurderingen, at der skal stilles særlige krav til formanden.

Det fremgår heller ikke, hvordan Finanstilsynet skal måle og veje formandens integritet, robusthed og personlige gennemslagskraft (side 187-188).

Dansk Metal støtter *ikke* disse ekstra krav til formanden. Primært fordi der er tale om en unødvendig ændring af det danske ledelsessystem med direktion og bestyrelse, hvor bestyrelsen som kollektiv har det overordnede og strategiske ansvar for virksomheden og dens risikoområder, hvor det er bestyrelsen, der vurderer, om direktionen varetager sine opgaver i overensstemmelse med de fastlagte politikker og retningslinjer, og at bestyrelsen modtager rapportering herom.

Forslaget om, at der skal gælde særlige regler i relation til formandsposten, vil også kunne have den meget negative konsekvens, at formandsposten professionaliseres på en måde, som betyder, at en række finansielle virksomheder de facto ikke vil kunne finde en formand, ligesom det kan blive sværere at efterleve kravene om mangfoldighed, da alle krav til formanden er fastsat på forhånd.

Dansk Metal ser på ingen måde behov for skærpede regler. Tværtimod er der behov for at give branchen en reel mulighed for at efterleve de regler, der allerede er indført i lys af den finansielle krise. De eksisterende regler er nemlig fuldt ud tilstrækkelige til at sikre en god governance i det enkelte institut med det nødvendige samspil mellem direktion og bestyrelse.

I forlængelse heraf finder Dansk Metal, at det er yderst vigtigt i forhold til en eventuel implementering af betænkningens anbefalinger, at der er fokus på præciseringer, og at der ikke indføres nye regler. Finanskrisens væsentligste årsager var nemlig ikke mangel på regler men mangel på moral til at efterleve de eksisterende regler.

Man kan også spørge, om der er forhold i de ansvarlige ledelsers aflønningsformer, der giver uhensigtsmæssige incitamenter i retning af adfærd, der risikerer at bringe den finansielle virksomhed ind i aktiviteter, der enten er på kant med eller overskrider reglerne. Men det ligger nok uden for betænkningens emneområde.

For det andet gælder det i forhold til de danske arbejdsmarkedspensioner, at det ikke fremgår klart af betænkningen, om Ansvarsudvalget har gjort sig særlige overvejelser i relation til disse.

Dansk Metal er bekymret for, om anbefalingerne vil kunne få utilsigtede konsekvenser for den ansvarlige personkreds i arbejdsmarkedspensionselskaberne, som i sagens natur er meget tæt forbundet med det kollektive overenskomstsystem, da pensionsordningen har sit udspring i netop overenskomsterne.

I eksemplet Industriens Pension gælder det, at selskabet i henhold til § 3 i vedtægterne er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab, som ifølge § 307 i lov om finansiell virksomhed er kendetegnet ved at være direkte eller indirekte fuldt ud ejet af de sikredes faglige organisationer.

Det betyder, at alle bestyrelsesmedlemmer er udpeget af overenskomstparterne og sidder som partsrepræsentanter for godt 400.000 medlemmer og 8.000 virksomheder. Det er den kreds, man står til ansvar over for i relation til den måde, man forvalter sin bestyrelsespost i Industriens Pension på.

Det afgørende er her, at parterne *ikke* har nogen direkte økonomisk interesse i pensionsordningen.

Det er Dansk Metals klare opfattelse, at de resultater, der er opnået gennem årene, har været fuldt ud konkurrencedygtige. Der er sikret gode og vedvarende afkast til kunderne, og selskabets kapitalforhold har været stærke. Det gælder også i perioder, hvor de finansielle markeder har været ugunstige, hvilket i vores optik viser, at driften af selskabet er hensigtsmæssig.

Man kan måske endda trække den så langt og sige, at arbejdsmarkedspensionselskaberne på det lange stræk har klaret sig bedre og optrådt mere ansvarligt end mange af de ikke-partsrepræsenterede selskaber. Det gjaldt også under finanskrisen.

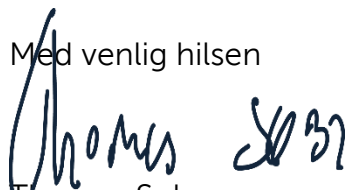
Arbejdsmarkedspensionerne er og har været en hjørnesteen i forhold til at sikre dansk økonomis holdbarhed, og man bør derfor være endog meget forsigtig med ikke at skylle barnet ud med badevandet.

Det er helt afgørende for at fastholde tilliden til dette system, at de overenskomst-bærende organisationer har mulighed for at være repræsenteret i bestyrelserne for arbejdsmarkedspensionsselskaberne og har mulighed for at kunne vælges til posten som bestyrelsesformænd. Alt andet vil være helt ude af trit med den danske model og kan risikere at sætte hele tilliden til systemet over styr.

På den baggrund skal Dansk Metal meget kraftigt opfordre til, at det bliver gjort helt klart, at lønmodtagernes repræsentanter også fremover kan besidde bestyrelses- og formandsposter i arbejdsmarkedspensionsselskaberne.

Dansk Metal står naturligvis til rådighed for evt. yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Thomas Søby

Cheføkonom

Mobil +45 3083 1071

E-mail thso@danskmetal.dk

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

fredkr@em.dk
kkj@em.dk

Dato 10. marts 2021

Høringssvar over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Erhvervsministeriet har ved mail af 27. januar 2021 anmodet om bemærkninger til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder samt udkast til lovforslag.

Betænkningen og lovforslaget, som har været behandlet i Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeproses, fagudvalg for selskabsret, fagudvalg for bank- og finansieringsret og fagudvalg for bestyrelsesarbejde, giver Dansk Advokater anledning til følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. Ansvarsudvalgets betænkning, som rejser en række principielle problemstillinger, særligt af retssikkerhedsmæssig karakter, som vil blive belyst nærmere i det følgende.

Danske Advokater bemærker i den forbindelse, at der allerede inden denne betænkning og udkast til lovforslag siden finanskrisen er indført væsentlige reguleringer af den finansielle sektor.

Strafferetlige ansvar:

Fra en strafferetlig vinkel behandler udvalget i betænkningen nogle meget vanskelige strafferetlige problemstillinger om det strafferetlige ledelsesansvar, som har været genstand for betydelig diskussion igennem de senere år.

Fx foreslår udvalget i betænkningen, at der under visse omstændigheder indføres hjemmel til at straffe (grove eller gentagne) "ledesssvigt", som samtidig introduceres som nyt begreb, jf. forslaget til nyaffattelsen af § 373, stk. 6 og 7, i lov om finansiel virksomhed (FIL). I betænkningen foreslås, at straffen for sådant ledesssvigt kan blive op til 2 års fængsel, medmindre forholdet er omfattet af straffelovens § 290 b, hvorefter straffen kan fastsættes til op til 3 års fængsel. Endvidere anvendes begrebet ledesssvigt i forslaget til FIL § 77 l, hvor det foreslås, at bestyrelsen skal indstille udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse, hvis den bliver opmærksom på et (alvorligt) "ledesssvigt".

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr.: D-2021-005774
Ref.: CHO

Den foreslåede regulering af ledelsessvigt rejser en del spørgsmål, navnlig i forhold til, hvorvidt en sådan lovgivning er tilstrækkelig klar til at danne grundlag for ofte årelange efterforskninger og efterfølgende retssager.

Danske Advokater foreslår derfor, at det overvejes at begrænse reglernes anvendelse, særligt den del der angår ansvar for strafbar passivitet, som forekommer for vidtgående.

Danske Advokater peger særligt på to overordnede forhold, som er problematiske.

For det første er det uheldigt, at udvalget vælger helt at se bort fra fremmed ret. Herved afskæres drøftelse og overvejelse af forskelle i forhold til lande, som der normalt sammenlignes med i forhold til dansk ret. Det giver også anledning til bekymring, hvis der indføres en særregulering i dansk ret, idet dette kan påvirke spillerummet for erhvervsudøvelse negativt, og vanskeliggøre grænseoverskridende aktiviteter.

For det andet bemærker Danske Advokater, at indførelse af særlige regler om "ledelsessvigt" vil ændre på den eksisterende ansvarsmodel i erhvervsforhold, som grundlæggende er ens i forhold til alle erhverv. Danske Advokater opfordrer derfor til, at der indhentes en udtalelse fra Straffelovrådet, som også har udarbejdet betænkningen 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar.

I tilknytning hertil skal peges på, at det helt centrale afsnit i betænkningen om strafbar passivitet forekommer forenklet. Særligt s. 69 om forhold, der vil kunne indgå i vurderingen af, om der er udvist strafbar passivitet, fremstår noget ensidigt, ligesom det er en nydannelse, hvis myndigheders udsendelse af årsrapporter om deres arbejde tillægges retsvirkninger i forhold til vurderingen af spørgsmålet om strafbar passivitet.

Herudover medtages ikke i fremstillingen af gældende ret to nyere domme, som har forholdt sig indgående til spørgsmålet om passivitet. Det drejer sig om afgørelsen i U2009.2619V, hvor en virksomhed blev dømt for overtrædelse af hvidvasklovens kontantforbud, men direktøren frifundet, idet han ikke havde været involveret i de omhandlede handler, herunder i modtagelsen af kontantbetalingerne. Direktøren var tiltalt for at have ladet virksomhedens medarbejdere modtage betalingerne. Den anden afgørelse er en dom afsagt af Vestre Landsret den 8. juni 2016 i sag V.L. S-2313-14, hvor en tiltalte bank blev idømt en bøde på 2,5 mio. DKK for overtrædelse af regler i Markedsmisbrugsforordningen om kursmanipulation. To ledende medarbejdere blev også dømt, men direktøren frifundet. I landsrettens præmisser er anført, at: *"[Direktøren] var ikke involveret i detaljerne i bankens køb og salg af egne aktier, herunder hvordan markedet blev forvaltet. Det er ikke bevist, at han har bemyndiget og godkendt, at ordningen blev forvaltet på en sådan måde, at den i strid med forbuddet mod kursmanipulation i værdipapirhandelslovens § 39, stk. 1, indebar, at der blev gennemført aktiehandel på et unormalt eller kunstigt kursniveau. Der er heller ikke grundlag for at fastslå, at han burde have indset, at dette var tilfældet, eller at der var behov for at udarbejde særlige retningslinjer herom."*

Begge sager viser, at spørgsmålet om strafbar passivitet ikke er helt ligetil. Da den foreslåede regel om ledelsessvigt i vidt omfang foreslås baseret på eksempler i forarbejderne, bør der udvises stor forsigtighed med beskrivelse af disse eksempler.

Fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv giver de foreslåede regler om "ledelsessvigt" desuden anledning til betænkelighed, da ledelsessvigt ikke er præcist defineret.

Danske Advokater mener ikke, at de eksempler, som udvalget gennemgår i bemærkningerne til lovforslaget, er tilstrækkelig klare, og de er ikke mindst betænkelige, fordi de angives at være typetilfælde.

For blot at nævne et enkelt eksempel, så anføres bl.a. i de specielle bemærkninger:

"Det vil endvidere kunne udgøre et groft ledelsessvigt i en finansiel virksomhed, hvis ledelsen undlader at foranstalte en tilstrækkelig due diligence i forbindelse med investering i en anden finansiel virksomhed, f.eks. et forsikringssselskabs investering i et andet forsikringssselskab og den manglende undersøgelse medfører væsentligt tab på investeringen eller afledte økonomiske problemer."

Hvad der nærmere skal forstås ved "tilstrækkelig due diligence" fremgår ikke klart. Tilsvarende spørgsmål kan stilles i forhold til stort set alle øvrige "typetilfælde" som nævnes i de foreslåede specielle bemærkninger.

Erstatningsretlige ansvar:

Danske Advokater vil gerne fremhæve udvalgets klare konklusion om, at der overordnet set ikke er grundlag for at skærpe ansvarsnormen, og at det specifikt anføres, at udvalget ikke ser grundlag for at indføre et professionsansvar. Culpa er og bliver den rette ansvarsnorm, også for ledelser i den finansielle sektor.

Danske Advokater bemærker, at der i lovforslagets § 1, nr. 10, er lagt op til omvendt bevisbyrde for bestyrelsesmedlemmer, i forhold til dispositioner omfattet af § 78, stk. 1, jf. stk. 2, i lov om finansielle virksomheder, hvilket vi finder retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Danske Advokater er enig med udvalget i, at der ikke skal udformes et uforholdsmæssigt hårdt ansvarsregime for ledelserne i sektoren sammenlignet med andre sektorer, idet det meget vel kan afholde egnede personer fra at påtage sig ledelsesposter i sektoren. Danske Advokater noterer også, at udvalget i sin vurdering af mulige tiltag har tillagt det vægt, at der allerede er gennemført omfattende regulering og stramninger på det finansielle område siden finanskrisen, og at alle disse tiltag vil have indvirkning på den ansvarsvurdering, der i dag vil blive foretaget.

Danske Advokater mener, at der i den finansielle sektor – måske mere end nogensinde – er brug for at kunne rekruttere kompetente ledelsesprofiler. Og det er i samfundets interesse, at dygtige ledelsesprofiler bestrider ledelsesposter i finanssektoren. Allerede i dag udtrykker mange en tilbageholdenhed med at påtage sig ledelseshverv i den finansielle sektor pga. de seneste 10-12 års mange stramninger og "trusler" om ansvar og erstatningssager. Derfor er ansvarsudvalgets eksplicite udtrykte målsætning meget vigtig og bør gennemsyre den kommende lovgivning.

Ansvarsudvalget foreslår, at tilsidesættelse af interne politikker og retningslinjer bør tillægges større vægt ved en ansvarsbedømmelse. Som eksempler på relevante

politikker nævner udvalget bl.a. kredit- og hvidvaskpolitikker, politik for operationelle risici samt it-sikkerhedspolitik og it-risikostyringspolitik.

Danske Advokater mener ikke, at tilsidesættelser af interne politikker og retningslinjer i sig selv bør være ansvarspådragende. Det kan i nogen tilfælde være ødelæggende for den almindelige virksomhedsdrift, da der kan være saglige og gode grunde til konkret at fravige interne retningslinjer. Der skal således fortsat være plads til at udøve det forretningsmæssige konkrete skøn, fx i bevillinger af låneengagementer. Retningslinjer skal gerne være brugbare arbejds- og styringsredskaber for virksomhedens ledelse. En for rigid fokusering på en stringent overholdelse af de interne retningslinjer kan føre til, at der bliver udformet mere bløde og ukonkrete retningslinjer, og det er ikke formålstjenligt.

Fit & proper for bestyrelseslederen

Danske Advokater hilser forslaget om en fornyet fit & proper vurdering ved overgangen fra menigt bestyrelsesmedlem til bestyrelsesleder velkomment. Danske Advokater mener også princippet bør gælde, når næstbestyrelseslederen overtager ledelsesposten i bestyrelsen.

Udvalgets forslag er som nævnt i betænkningen væsentligt i forhold til at sikre den rette balance mellem bestyrelse og direktion, og det er tillige væsentligt for sikring af kvaliteten af arbejdet i bestyrelsen, at lederen har de rette ledelseskompetencer.

Fratrædelsesgodtgørelser

Ansvarsudvalget foreslår, at fratrædelsesgodtgørelser skal udbetales i månedsvise rater og først må påbegyndes udbetalt ratevist efter udløbet af opsigelsesperioden. En sådan ordning kan i praksis vise sig tung at administrere.

Danske Advokater foreslår i stedet, at man overvejer at lade fratrædelsesgodtgørelse følge principperne vedrørende udskydelse af udbetalingen af variabel løn i årlige rater (§ 77 a i lov om finansiel virksomhed) fremfor månedlige rater. En model kunne være, at fx 20% udbetales i forbindelse med udløbet af opsigelsesperioden og resten (her 80%) efter fx 1 år, medmindre det viser sig, at direktøren har begået et alvorligt ledelsessvigt.

Hvis de månedlige udbetalingsrater fastholdes, og dermed får en lønlignende karakter, bør det understreges, at disse udbetalingsrater ikke er omfattet af tabsbegrænsningspligten, og dermed genstand for modregning i anden opnået indtjening for direktøren.

I udvalgets udkast til lovforslag § 1, nr. 2, foreslås indsat en definition af en fratrædelsesgodtgørelse. Den lyder således: *"Enhver form for betaling, der opnås ret til ved modtagerens opsigelse, og som ikke udgør løn i opsigelsesperioden."* I bemærkningerne (side 198) står uddybende om definitionen, at begrebet fratrædelsesgodtgørelse og de foreslåede udbetalingsbegrænsninger gælder uanset hvem, der har taget initiativet til ansættelsens ophør. Lovforslaget er imidlertid formuleret således, at man fejlagtigt kan tro, at definitionen (kun) omfatter situationer, hvor det er direktøren, som tager initiativet og opsiges.

Danske Advokater foreslår derfor at formuleringen ændres til fx: *”Enhver form for betaling, der opnås ret til ved opsigelse af ansættelsesforholdet, og som ikke udgør løn i opsigelsesperioden.”*

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Juridisk konsulent
cho@danskeadvokater.dk

Erhvervsministeriet
Frederikke Krogh fredkr@em.dk
Karen Let Jensen kkj@em.dk

Sagsnr. 21-0972
Vores ref. AGV/IBU/MABU
Deres ref 2021-1094

Den 10. marts 2021

Bemærkninger til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) har modtaget betænkningen fra udvalget om skærpet ansvarsvurdering af ledelse af finansielle virksomheder i høring. FH skal gøre nedenstående bemærkninger gældende.

FH er generelt positiv over for sigtet i betænkningen, nemlig at bekæmpe kriminalitet i den finansielle sektor ved at stille ledelsen til ansvar, såfremt den har handlet ansvarspådragende. FH vil dog samtidig understrege, at en opstramning af reglerne har sin baggrund i en række sager blandt visse pengeinstitutter og ikke blandt pensionselskaber.

I kølvandet på finanskrisen er reglerne på en lang række områder allerede strammet op. Samtidig kan det konstateres, at problematiske sager blandt pengeinstitutter fortsat ser dagens lys. FH opfordrer derfor også til, at der er opmærksomhed på at efterleve gældende regler, og ikke kun på en skærpelse af disse.

Arbejdsmarkedets parter står som bekendt bag etableringen af de aftalebaserede pensionsordninger og dermed bag en række pensionselskaber, der forvalter de danske lønmodtageres pensioner som led i deres ansættelsesforhold. Selskaberne med aftalebaserede pensionsordninger er generelt meget velfungerende også på det governancemæssige område.

Et væsentligt element i ledelsen af pensionselskaberne er, at repræsentanter for arbejdsmarkedets parter indgår i selskabernes bestyrelse – herunder formandskab. Det sikrer medlemsdemokrati og forankring i den danske model, og det skaber stabile rammer omkring pensionsystemet. Det generelle billede, som betænkningen tegner af bestyrelsesformandens rolle som et unikt bindeled mellem direktion og bestyrelse, gør sig derfor ikke i samme grad gældende i arbejdsmarkedspensionselskaber, hvor repræsentanter fra overenskomstbærende organisationer generelt også har ønske om tæt dialog med direktion og dybdegående indsigt i selskabets forhold.

Betænkningen stiller forslag om en fornyet "fit and proper" vurdering af et bestyrelsesmedlem, når den pågældende vælges til bestyrelsesformand. FH hæfter sig ved at de oplysninger, der i den forbindelse skal afgives til Finanstilsynet skal supplere de tidligere oplyste forhold, jf. side 199, 5. afsnit.

De supplerende oplysninger skal ifølge bemærkninger have fokus på de ledelsesmæssige evner altså mere personlige kompetencer. Ifølge udkast til lovforslag skal virksomhedens vurdering af bestyrelsesformandens personlige kompetencer foreligge i skriftlig form. FH lægger vægt på, at det af bemærkningerne side 201 sidste afsnit fremgår, at formålet hermed er at

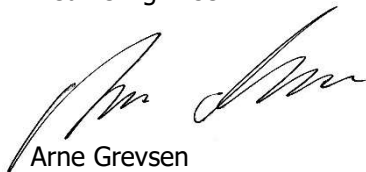
sikre, at virksomheden aktivt tager stilling til disse kompetencer. FH skal således betone, at vurderingen af sådanne egenskaber i praksis ikke lader sig efterprøve af Finanstilsynet, der bør lægge til grund, at virksomheden har foretaget vurderingen.

FH vil gerne betrykkes i, at betænkning og det opstillede lovforslag ikke lægger hindringer i vejen for, at repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter fortsat kan vælges til bestyrelser herunder til formandskabet. FH vil foreslå, at det eksplicit kommer til at fremgå af lovens bemærkninger, at for så vidt angår arbejdsmarkedspensionsselskaber og tilknyttede finansielle datterselskaber anerkendes, at bestyrelsesformanden kan have relevant ledelseserfaring fra andre ikke finansielle brancher lige som en formand generelt ikke skal opfylde krav på linje med direktionsmedlemmer i livsforsikringselskaber mv.

Betænkningen tager som nævnt sit afsæt i en uhensigtsmæssig styring og ledelse af en del pengeinstitutter. Det er dog langt fra alle pengeinstitutter, der har været udfordret af problematisk ledelse og dårlige sager. Det gælder fx en række pengeinstitutter med tilknytning til fagbevægelsen. FH vil gerne advare mod uheldige sidekonsekvenser, hvor der lægges sten i vejen for en række velfungerende pengeinstitutter. FH finder det således afgørende, at fagbevægelsen fortsat kan vælge repræsentanter til bestyrelsen i disse finansielle selskabers blandt deres demokratisk valgte ledere, og at disse repræsentanter ikke afskæres muligheden for at blive valgt til formænd for pengeinstituttet som følge af de foreslåede regler. Fagbevægelsens repræsentanter besidder således stor ledelseserfaring fra andre ikke finansielle brancher, hvilket har bidraget til god styring og ledelse af de pågældende pengeinstitutter i de forgange år.

Udvalgets forslag om at indføre nye bestemmelser, der regulerer fratrædelsesordninger til medlemmer af direktionen i pengeinstitutter og realkreditinstitutter støtter FH op om. FH finder det således positivt med indførelse af yderligere krav til offentliggørelse af fratrædelsesordninger, krav om løbende udbetaling ved fritstilling og konsekvenser for direktionsmedlemmers ret til udbetaling af fratrædelsesgodtgørelser ved alvorlige ledelsesmæssige svigt. Reglerne kan efter FH's opfattelse bidrage til at øge den almindelige lønmodtagers retsfølelse, der udfordres af sager, hvor alvorlige svigt i ledelsen fører til lukrative fratrædelsesordninger, mens konsekvensen for den almindelige lønmodtager ved mangelfuld udførelse af arbejdsforpligtelsen er opsigelse eller bortvisning.

Med venlig hilsen

Arne Grevsen
Næstformand, FH

ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12 1216 København K

Att:
Frederikke Krogh på e-mail fredkr@em.dk
Karen Leth Jensen på e-mail kkj@em.dk

J.nr.: PC/gb

10. marts 2021

Bemærkninger til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder

Erhvervsministeriet har den 27. januar 2021 sendt betænkning 1575 i offentlig høring. Betænkningen er den 27. januar 2021 afleveret til erhvervsministeren af Ansvarsudvalget (udvalg om skærpet ansvarsvurdering af ledelse i finansielle virksomheder).

Ansvarsudvalget har haft til formål at undersøge, hvordan man kan styrke det strafferetlige grundlag, så der i højere grad kan føres straffesager om ledessvigt i den finansielle sektor. Derudover har udvalget også skulle undersøge den erstatningsretlige ansvarsnorm og muligheden for, at der ikke udbetales fratrædelsesgodtgørelse i særlige situationer. Med betænkningen afleverer udvalget en række konkrete forslag til, hvordan man i højere grad vil kunne pålægge ledelse og nøglepersoner i finansielle virksomheder et juridisk ansvar ved uforvarlig ledelse.

3F har modtaget høring af betænkning 1575 og gør nedenstående bemærkninger gældende.

I 3F er vi generelt enige i, at den finansielle sektor spiller en afgørende samfundskritik rolle som kredit- og betalingsformidler og dermed for vækst og beskæftigelse i samfundet. Vi er også enige i, at finanskrisens efterspil har sat nødvendig fokus på, at denne rolle forpligter, og at finansielle virksomheder skal ledes med særlig omhu og ansvarlighed, herunder i forhold til rækkevidden af erstatningsansvaret for den ansvarlige ledelses dispositioner.

Det er dog afgørende at gøre opmærksom på, at det ikke udelukkende handler om regler og dermed heller ikke om skærpede regler. Hvis der ikke er moral hos ledelsen til at efterleve reglerne, er det uden betydning, hvad reglen siger.

Derfor bør det overvejes nøje, om der overhovedet er behov for en yderligere skærpelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er vigtigt at være opmærksom på, at retstillingen sådan set er en helt anden i dag end for få år siden, hvilket udvalget også fremhæver på side 146, hvor følgende fremgår:

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk
CVR-nr. 31 37 80 28

De mange stramninger af lovgivningen igennem det seneste årti, hvoraf nogle indeholder nye tilsynsbeføjelser, men som også består af ganske mange nye krav og pligter for virksomhederne, vil efter udvalgets vurdering bidrage til, at risikoen for nedbrud er mindre end tidligere, og at konsekvenserne af nedbrud for indskyderne, samfundsøkonomien, den finansielle sektor m.v. vil blive mindre alvorlige. Udvalget har overvejet, om der er konkrete områder, hvor der er behov for yderligere normer eller handlepligter, hvis overtrædelse vil være udtryk for uforsvarlig adfærd og kunne påføre virksomheden væsentlige tab. Det er imidlertid udvalgets vurdering, at de mange normer og handlepligter, som allerede er indført siden finanskrisen enten i lov eller bekendtgørelse – herunder som regulering, der skal indarbejdes i de finansielle virksomheders interne retningslinjer – på nuværende tidspunkt er tilstrækkelige. Der henvises til afsnit 3.3. og 4.3 om de centrale ledelsesregler og de væsentligste skærpedelser og ændringer i disse. På denne baggrund har udvalget ikke fundet anledning til at fastsætte yderligere konkrete normer og handlepligter i særlovgivningen for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder.

Derfor undrer det, at Ansvarsudvalget alligevel foreslår en stramning af reglerne. En af stramningerne, der i øvrigt ligger uden for udvalgets mandat, er, at der indføres en pligt til at foretage en fornyet egnethedsvurdering, når et menigt bestyrelsesmedlem bliver bestyrelsesformand.

Forslaget synes først og fremmest at være en indgriben i det kollektiv, som en bestyrelse er, hvor beslutninger i langt de fleste tilfælde træffes af en samlet og enig bestyrelse, og hvor kompetencer vurderes samlet i øvrigt i tråd med Finanstilsynets vejledning fra 2020 om bestyrelsens kollektive egnethed, og hvor bestyrelsen selv vælger formand og næstformand. Forslaget synes heller ikke at tage højde for, at bestyrelsesmedlemmet allerede ER vurderet fit and proper. Forslaget udgør dermed også en yderligere administrativ byrde for bestyrelser i forhold til konstituering. Det fremgår ikke klart af lovbemærkningerne, hvorfor denne stramning er nødvendig. Ud over at der påhviler formanden særlige opgaver, og at det derfor er vurderingen, at der skal stilles særlige krav til formanden.

3F støtter ikke disse ekstra krav til formanden. Primært fordi der er tale om en unaturlig ændring af det danske ledelsessystem med direktion og bestyrelse, hvor bestyrelsen som kollektiv har det overordnede og strategiske ansvar for virksomheden, dens risikoområder, og hvor det er bestyrelsen, der vurderer, om direktionen varetager sine opgaver i overensstemmelse med de fastlagte politikker og retningslinjer, og at bestyrelsen modtager rapportering herom.

Forslaget om, at der skal gælde særlige regler i relation til formandsposten, vil også kunne have den meget negative konsekvens, at formandsposten professionaliseres på en måde, som betyder, at en række finansielle virksomheder de facto ikke vil

kunne finde en formand. Hvis dette bliver tilfældet, kan forslaget også have den konsekvens, at det bliver sværere at efterleve kravene om mangfoldighed, da alle krav til formanden er fastsat på forhånd.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af betænkningen pkt. 3.3.3, at kravene til de enkelte ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder, for så vidt angår personlig egnethed og hæderlighed, er skærpet siden den finansielle krise. Det kan anføres, at udvalgets forslag om ændring af § 64, stk. 2 allerede af den grund bør udgå.

3F finder det afgørende vigtigt, at det udtrykkeligt fremhæves i bemærkningerne til de foreslåede ændringer af § 373, stk. 6 og 7, at formålet først og fremmest er at præcisere ansvarsvurderingen af ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder. Hvis der med ændringerne reelt er tale om en skærpelse af ansvaret, er der stor risiko for, at banker bliver hæmmet af ikke at kunne tiltrække kvalificerede personer til ledelsesposterne.

Særligt i forhold til de danske arbejdsmarkedspensioner skal bemærkes, at det ikke fremgår klart af betænkningen, om Ansvarsudvalget har gjort sig særlige overvejelser i relation til arbejdsmarkedspensionsselskaberne.

Men 3F skal ikke undlade at bemærke, at disse netop er en enestående succes, som bidrager væsentligt til holdbarheden af det danske velfærdssamfund. De er veldrevne. De står på et solidt fundament, hvor ejerne gennem deres repræsentanter har indflydelse. Denne indflydelse varetages ansvarsfuldt under iagttagelse af gældende lovgivning. Med al respekt kan man tilføje, at arbejdsmarkedspensionerne har klaret sig bedre og optrådt mere ansvarligt end mange ikke parts-repræsenterede selskaber – fx under finanskrisen.

I de pensionsselskaber, som 3F's medlemmer er knyttet til gennem en overenskomst, er bestyrelsesmedlemmerne alle udpeget af overenskomstparterne, som står til ansvar over for medlemmerne. Det sikrer et stærkt medlemsdemokrati og en meget solid forankring i den danske model.

Samlet set har denne ansvarsfulde praksis og ledelsesform ført til, at der er skabt sikre og trygge rammer om det unikke danske pensionssystem.

Det er helt afgørende for at fastholde tilliden til dette system, at de overenskomstbærende organisationer har mulighed for at være repræsenteret i bestyrelserne for arbejdsmarkedspensionsselskaberne og har mulighed for at kunne vælges til posten som bestyrelsesformænd. Alt andet

vil være helt ude af trit med den danske model og kan risikere at sætte hele tilliden til systemet over styr.

Derfor skal 3F på det kraftigste opfordre til, at det fortsat sikres, at fx lønmodtagernes repræsentanter kan beklæde bestyrelsesposter og formandsposter i arbejdsmarkedspensionerne.

Det er vigtigt at holde sig for øje i forhold til det erstatningsretlige ansvar, som ikke må blive for vidtgående.

3F ser frem til, at ovenstående bemærkninger afspejles i det endelige lovmateriale, så også arbejdsmarkedspensionerne fortsat kan spille en betydelig rolle i det danske velfærdssamfund, og så den danske model ikke udvandes.

Samlet set mener 3F, at de eksisterende regler er fuldt ud tilstrækkelige til at sikre en god governance i både det enkelte institut og arbejdsmarkedspension qua det nødvendige sammenspil mellem direktion og bestyrelse.

De lovgivningsmæssige rammer er således fuldt ud tilstrækkelige til at sikre god risikostyring og med den til stede at tage risici.

Såfremt man alligevel ønsker at gå videre, mener vi, at Ansvarsudvalgets lovudkast bør sendes i en separat høring, hvis det ender med at blive fremsat.

Venlig hilsen

Per Christensen

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att.: Frederikke Krogh og Karen Leth Jensen

Sendt pr. e-mail fredkr@em.dk og kkj@em.dk

**FINANS
DANMARK**

Ansvarsudvalgets anbefalinger til skærpede krav til ledelser i den finansielle sektor går langt

Resumé

Ansvarsudvalget har den 27. januar 2021 offentliggjort sin betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder. Finans Danmark støtter formålet med at sikre, at uforsvarlige ledelser i finansielle virksomheder kan gøres ansvarlige, lige som det gælder for uforsvarlige ledelser i alle andre sektorer. Finans Danmark er dog bekymret for, at ansvarsudvalgets anbefalinger kommer oven i den omfattende regulering, som i forvejen er indført, og som ikke ses i de lande, vi normalt sammenligner os med. Mere lovgivning vil give væsentlige udfordringer i forhold til rekruttering i konkurrence med finansielle virksomheder fra andre lande og i konkurrence med andre sektorer i Danmark. Tiltrækning og fastholdelse af kompetente og kvalificerede ledelsesmedlemmer er nødvendig for at kunne videreudvikle sektoren til gavn for forbrugere, erhvervslivet og samfundet som et hele. Det vil derudover også udfordre den finansielle sektors risikovillighed, hvilket er fundamentet for at drive finansiell virksomhed.

Finans Danmark mener, at muligheden for i højere grad at kunne stille uforsvarlig ledelse til ansvar, som blev efterspurgt politisk, allerede er til stede med den regeludvikling, der har fundet sted siden finanskrisen. Vi mener, at betænkningens anbefalinger på centrale områder er meget vidtgående og vil kunne have stor betydning for sektoren. Finans Danmark opfordrer derfor til, at man i forbindelse med betænkningen tager en grundlæggende debat af behovet for at vedtage ny regulering. Hvis man vælger at gå videre med betænkningens anbefalinger, opfordrer vi til, at der igangsættes et grundigt arbejde med gennemgang af anbefalingerne. Det er særligt i forhold til eksemplerne på det strafferetlige ansvar helt afgørende, at de bliver gennemgået, så man sikrer, at det kun er eksempler, der illustrerer grove ledelsessvigt, der medfører en reel risiko for betydelige tab,

Høringsvar

10. marts 2021

Dok: FIDA-1826564804-691198-v1

Kontakt Jens Kasper Rasmussen

som medtages. I forlængelse heraf mener vi, at ansvarsudvalgets lovudkast bør sendes i en separat høring, hvis det ender med at blive fremsat.

Høringsvar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

Finans Danmarks hørings svar til betænkning om skærpet ansvars vurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Indledende bemærkninger

Ansvarsudvalget har den 27. januar 2021 offentliggjort sin betænkning om skærpet ansvars vurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder. Betænkningen indeholder en række anbefalinger til fastlæggelse af det strafferetlige og det erstatningsretlige ansvar for ledelsesmedlemmer, regulering af fratrædelsesgodtgørelser og krav til fit & proper-vurdering. Betænkningen berører helt centrale elementer i ledelsen og styringen af finansielle virksomheder. Anbefalingerne vil kunne få stor betydning for ansvars- og arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion og mellem bestyrelsesmedlemmerne internt, de enkelte ledelsesmedlemmers retsstilling, herunder risiko for at ifalde straf- eller erstatningsansvar, og i forlængelse heraf muligheden for at tiltrække og fastholde de rette kompetencer til ledelsesposter i sektoren.

Det anerkendes, at den finansielle sektor spiller en væsentlig samfundskritisk rolle, og at finansielle virksomheder skal ledes med særlig omhu og ansvarlighed, som det også anføres i ansvarsudvalgets kommissorium. Dette formål sikres imidlertid ikke kun gennem detailregulering og konstant øgede krav til ledelsen i den finansielle sektor. Det forudsætter, at sektoren til stadighed også er i stand til at fastholde og tiltrække kvalificerede ledelseskompetencer på højeste niveau fra både ind- og udland. Det vanskeliggøres i sagens natur af tiltag, der har til formål at øge ansvar og risiko for ledelsesmedlemmer i den finansielle sektor uforholdsmæssigt hårdt i forhold til, hvad der gælder i andre sektorer. Det er vigtigt, at disse hensyn balanceres rigtigt, hvis det ønskede formål skal opnås.

Reguleringen af den finansielle sektor er skærpet væsentligt efter finanskrisen

Den finansielle sektor er i forvejen tæt reguleret, og reguleringen er kun blevet intensiveret efter finanskrisen – løbende både på EU-niveau og nationalt niveau. Finanstilsynets vejledninger er på flere områder konverteret til detaljerede krav i f.eks. ledelsesbekendtgørelsen, den finansielle sektor har skrappe af lønningsregler end andre sektorer, og der er allerede regulering af f.eks. bestyrelsesmedlemmers virke, herunder hvor mange bestyrelsesposter man må have. Dertil kommer fit & proper-kravene til ledelsesmedlemmerne, som på flere områder er blevet skærpet betydeligt. Finanssektoren har på den baggrund allerede en skærpet regulering, som ikke ses tilsvarende andre steder.

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

Som det også nævnes af ansvarsudvalget, vil nye sager, der opstår i dag, derfor blive behandlet på et andet og langt mere skærpet retsgrundlag end det, der har været gældende i de sager, der blev rejst efter finanskrisen. Muligheden for i højere grad at kunne stille uforsvarlig ledelse til ansvar, som blev efterspurgt med den politiske aftale, mener vi derfor allerede er til stede med regeludviklingen siden finanskrisen. De lande, vi normalt sammenligner os med, har ikke vurderet et behov for stramninger af ansvarsgrundlaget på baggrund af finanskrisen. En yderligere stramning i Danmark vil derfor – sammen med den i forvejen tætte regulering – give væsentlige udfordringer for den finansielle sektor i forhold til blandt andet rekruttering i konkurrence med finansielle virksomheder fra andre lande og i konkurrence med andre sektorer i Danmark.

Finans Danmark stiller derfor spørgsmålstegn ved, om der er behov for at indføre særlige, nye ansvarsregimer for sektoren og opfordrer til at være yderst påpasselig med at indføre yderligere nye skærper for en sektor, der i forvejen er meget tæt reguleret.

Vi anerkender sektorens samfundsansvar og har også i sektoren igangsat flere projekter og taskforces, der skal bidrage til at regulere sektorens virke og løse vigtige samfundsopgaver, blandt andet på hvidvaskområdet. Vi støtter tillige formålet med at sikre, at uforsvarlige ledelser i finansielle virksomheder kan gøres ansvarlige – lige som det gælder for uforsvarlige ledelser i andre sektorer. Men vi er grundlæggende meget bekymret for, at yderligere krav og skærper specifikt for den finansielle sektor, sammenholdt med den i forvejen omfattende sektor-specifikke regulering, vil have en stor negativ indflydelse på sektoren. Hvis man skal have en velfungerende finansiell sektor, er det helt afgørende, at reguleringen af sektoren ikke bliver unødigt streng, at muligheden for at rekruttere ellers kvalificerede kandidater til ledelsesposter ikke begrænses væsentligt, at lederernes handlerum ikke begrænses betydeligt, og at det ikke gøres uforholdsmæssigt svært eller omkostningskrævende at tegne bestyrelsesforsikringer. Vi finder ikke, at der er behov for yderligere tiltag end den regulering, som allerede er indført – og som også har ført til domfældelse i konkrete sager.

En stærk sektor til gavn for samfundet forudsætter rimelige vilkår

Tiltrækning og fastholdelse af kompetente og kvalificerede ledelsesmedlemmer er nødvendig for at kunne videreudvikle sektoren til gavn for forbrugere, erhvervslivet og samfundet som et hele. Det vil dertil efter vores opfattelse ikke være i samfundets interesse, hvis overregulering og skærpet ansvar skaber en nulfejlskultur og mindsker handlerummet og modet for ledelser til at træffe svære men rigtige beslutninger, der er samfundsgavnige, men som kan betyde tab for virksomheden. En velfungerende og ikke mindst handlekraftig finansiell sektor er

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

en vigtig krumtap i samfundsøkonomien og et centralt omdrejningspunkt for løsning af væsentlige samfundsopgaver som finansiering af den grønne omstilling og understøttelse af vækst via kapital, digitalisering af samfundet og bekæmpelse af økonomisk kriminalitet.

Udvalgets anbefalinger går langt

Udvalgets arbejde har resulteret i en række anbefalinger og udkast til lovforslag i forhold til det strafferetlige og erstatningsretlige ansvar for ledelsesmedlemmer m.v., regulering af fratrædelsesgodtgørelser og fit & proper-krav.

Vi anerkender, at udvalget er sammensat af yderst kompetente fagpersoner inden for det juridiske og økonomiske område, og at man i betænkningen har foretaget en grundig afdækning af området med mange gode og kvalificerede analyser. Vi ville fra den finansielle sektors side dog gerne have været inddraget i udvalgsarbejdet og bidraget med sektorens syn og erfaring fra den daglige drift af finansielle virksomheder og derigennem bidraget til at nuancere anbefalingerne.

Vi anerkender, at ansvarsudvalget har inddraget hensynet til, at regelgrundlaget siden finanskrisen er blevet betydeligt skærpet, og støtter synspunktet om, at et uforholdsmæssigt hårdt ansvarsregime vil kunne gøre det endnu sværere at rekruttere til ledelsesposter i sektoren. Vi anerkender også, at ansvarsudvalget ikke foreslår en grundlæggende ændring af ansvarsnormerne for sektoren, men f.eks. som udgangspunkt fastholder culpaansvaret og muligheden for et forretningsmæssigt skøn (business judgement rule) i forhold til statueringen af det erstatningsretlige ansvar. Det kan vi fuldt ud tilslutte os.

Vi mener dog, at anbefalingerne på andre centrale områder er for vidtgående og vil få negative konsekvenser, hvis de implementeres 1 til 1. I det følgende fremhæver vi nogle af de væsentligste anbefalinger som eksempel herpå.

- *Strafferetligt ansvar*

Det er udvalgets vurdering, at den primære årsag til, at der er rejst få straffesager på området, er, at den hidtidige regulering ikke har været tilstrækkelig klar. Udvalget anbefaler derfor en ny affattelse af § 373, stk. 6 og 7, i lov om finansiel virksomhed med henblik på at præcisere og gøre det klarere, hvilke handlinger og undladelser der er strafbare.

Ændringerne medfører efter vores vurdering imidlertid skærpelser af det strafferetlige ansvarsgrundlag. Som noget nyt kriminaliseres adfærd, der medfører væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

som led i kriminalitet. Udvidelsen er vidtgående, da finansielle virksomheder næsten pr. definition er i farezonen for at blive udsat for eller anvendt til kriminalitet. Derudover foretages der en skærpelse gennem en udvidelse af tabsbegrebet. Der skal nu blot være risiko for tab – i stedet for det hidtidige "nærliggende fare for tab af væsentlig størrelse". Af betænkningen følger dertil, at tab kan omfatte tab af omdømme og tab af fremtidig indtjening, hvilket efter vores vurdering rummer en fare for, at en "folkedomstol" kan få betydning for strafansvaret.

Derudover finder vi det væsentligt at fremhæve, at den valgte eksemplificering af ledelsessvigt i lovbemærkningerne ikke blot bidrager til en større klarhed – som det ellers fremgår af betænkningen – men i stedet efter vores vurdering skærper ansvaret betydeligt. En række af eksemplerne er så bredt formuleret, at de også kan rumme forhold, som ikke har den grovhed, som det strafferetlige område må være begrænset til. Hermed risikerer man at ramme også velfungerende virksomheder, hvilket, vi antager, ikke har været hensigten. F.eks. beskrives det som udtryk for et groft ledelsessvigt, hvis bestyrelsen og direktionen ikke har sikret sig, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling. Vi støtter selvsagt, at det vil være et groft ledelsessvigt, hvis ledelsen groft misligholder sin forpligtelse til at sikre retvisende regnskaber eller ligefrem agerer svigagtigt. Men som eksemplet er formuleret nu, er der fare for, at også tilfælde, hvor Finanstilsynet vurderer, at bankens nedskrivning af udlån skulle have været foretaget anderledes, alene af den grund giver et strafansvar for ledelsen. Det kan ikke være hensigten. Det er heller ikke i eksemplerne fremhævet, at det fortsat er et krav for strafansvar, at den pågældende adfærd skal medføre risiko for tab. Der er derfor behov for en gennemgang af de enkelte eksempler for at sikre, at det kun er eksempler, der illustrerer grove ledelsessvigt, der medfører risiko for tab, som medtages. Det er dertil vigtigt, at det i forarbejderne til den endelige lovgivning præciseres, at de nævnte eksempler i realiteten vil kunne dække over både "grove og gentagne ledelsessvigt" (der vil være strafbare) og mindre grove eller enkeltstående ledelsessvigt (der ikke er strafbare). Vi har under afsnittet med specifikke bemærkninger kommenteret yderligere på eksemplerne, og vi bidrager gerne til en gennemgang af de enkelte eksempler.

- *Indførelse af omvendt bevisbyrde og objektivt ansvar*

Udvalget anbefaler, at der indføres omvendt bevisbyrde for så vidt angår bestyrelsens ansvar i forbindelse med erstatningssager om tab på aftaler og engagementer mellem virksomheden og blandt andet medlemmer af ledelsen. Endvidere foreslår udvalget, at et ledelsesmedlem, i hvis interesse en aftale indgås, skal hæfte objektivt for tab på den indgåede aftale, hvis aftalen ikke er blevet forelagt bestyrelsen. Om end de foreslåede skærpselser retter sig alene mod visse

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

transaktioner og handlinger, mener vi, at det er et opgør med en ellers klar retstradition og en potentiel glidebane i et retssamfund at indføre særlige ansvarsnormer mod udvalgte sektorer.

- *Skærpe af fit & proper-krav til bestyrelsesformænd*

Udvalget foreslår, at der indføres et krav om, at der skal foretages en fornyet fit & proper-vurdering af et bestyrelsesmedlem, når den pågældende udnævnes som formand. Forslaget vil ændre ved den grundpræmis, at bestyrelsen er et kollektivt organ, som selv beslutter, hvordan den vil indrette sin arbejdsfordeling og roller. Forslaget, mener vi derfor, rører ved et principielt element i ledelsen af en virksomhed, og vi er bekymret for, at det betydeligt vil indskrænke bestyrelsens handlerum.

- *Betydning i forhold til governance-strukturen i finansielle virksomheder*

Som nævnt angår udvalgets anbefalinger meget centrale elementer i styringen og ledelsen af finansielle virksomheder og har stor betydning for den indbyrdes arbejds- og ansvarsfordeling mellem bestyrelse og direktion og mellem bestyrelsesmedlemmerne internt og det enkelte ledelsesmedlems retsstilling.

I forlængelse heraf er der grund til at fremhæve, at betænkningens fokus på bestyrelsesmedlemmernes individuelle kompetencer og ansvar vil kunne udfordre det kollektive ansvar i bestyrelsen. Vi finder det uhensigtsmæssigt, hvis enkelte bestyrelsesmedlemmer med kompetencer på et givent område kan få et øget ansvar i forhold til resten af bestyrelsen, uanset at bestyrelsen samlet har taget stilling til risici og aktiviteter på det pågældende område. Det kan udhule det kollektive ansvar i bestyrelsen og indebære en risiko for, at det enkelte bestyrelsesmedlems engagement falder, når der er tale om forhold uden for medlemmets kompetenceområde – og tilsvarende en ændret (mindre) risikoappetit for bestyrelsesmedlemmer, der vurderer, at de står alene med ansvaret.

Dertil antyder betænkningen med dens eksempler på grove ledelsesvigt et skærpet fokus på bestyrelsen i forhold til opfølgning på driftsrelaterede forhold. Vi mener, at det kan risikere at mudre ansvarsfordelingen mellem bestyrelse og direktion. Det er her afgørende, at der ikke sker et skred fra ansvaret hos direktionen for den daglige ledelse til bestyrelsen i forhold til den generelle ansvarsfordeling. Der må heller ikke opstå usikkerhed om, hvilket af ledelsesorganerne der reelt har ansvaret for et givent område eller opgave. Den almindelige ansvarsfordeling mellem direktion og bestyrelse skal opretholdes, og det skal sikres, at de nødvendige og tilstrækkelige pligter i forhold til blandt andet rapportering og opfølgning sker gennem præcisering af ledelsesbekendtgørelsen, herunder dens generelle krav til forsvarlig drift og tilsyn. Endelig er det vigtigt, at der sikres en balance i

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

rapporteringen til bestyrelsen, og at der ikke skabes et incitament til at rapportere til bestyrelsen i alle sager – og ikke kun i de væsentlige.

Behov for grundig behandling af anbefalingerne

Finanssektoren i Danmark er efter finanskrisen blevet reguleret tættere og tættere, og kravene til ledelserne af finansielle virksomheder er blevet betydeligt skærpet. Vi mener derfor ikke, at der er behov for at indføre nye og skærpede ansvarsnormer for sektoren.

Hvis man vælger at gå videre med betænkningens anbefalinger, vil vi klart opfordre til, at der sikres mulighed for en grundig behandling og dialog med de enkelte interessenter. Det skal også ses i sammenhæng med, at betænkningen grundet udvalgets sammensætning kan få et meget autoritativt skær, hvilket alt andet lige vil kunne bevirke, at ansvarsudvalgets betænkning vil blive anset som en facitliste. I lyset af vores bemærkning om den alt for brede eksemplificering i forhold til det strafferetlige ansvarsområde anser vi det for meget problematisk. Vi opfordrer derudover til, at ansvarsudvalgets udkast til lovforslag sendes i en separat høring. Det vil sikre en grundig behandling og give de involverede parter mulighed for at forholde sig til de tilpasninger af lovforslaget, høringen af betænkningen måtte afstedkomme.

Specifikke bemærkninger

Strafferetligt ansvar:

Eksempler på grove ledelsessvigt – § 373, stk. 6

Af lovbemærkningerne til den foreslåede § 373, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed følger en række eksempler på grove ledelsessvigt, betænkningens s. 237-246.

De anførte eksempler er ikke hentet i retspraksis og er derfor ikke udtryk for velafprøvede eksempler, der efter en konkret vurdering vil kunne føre til strafansvar. Som nævnt vurderer vi, at eksemplerne skærper det strafferetlige ansvar betydeligt, og at der derfor er behov for en grundig gennemgang af de enkelte eksempler. Det er afgørende, at det fremhæves, at man i hvert enkelt tilfælde må foretage en individuel bedømmelse af de konkrete omstændigheder og den konkrete og aktuelle risiko for, at ledelsens adfærd kan medføre et tab. Derudover mener vi, at det bør fremhæves, at grove ledelsessvigt ikke omfatter situationer, hvor ledelsesmedlemmet ikke har kendskab eller burde have kendskab til det pågældende forhold.

Nedenfor har vi fremhævet nogle af de eksempler, som vi finder problematiske.

Høringsvar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

- Eksempel i forhold til utilstrækkelig overholdelse af den finansielle lovgivning på væsentlige områder af stor betydning for virksomhedens finansielle situation, betænkningens s. 236.

Kommentar: Der er her behov for en modificering. Eksemplet er meget bredt formuleret og rummer risiko for, at der i alle tilfælde af "utilstrækkelig overholdelse" – også i mindre sager – vil kunne være tale om et groft ledelsessvigt, hvis det relaterer sig til et væsentligt område.

- Eksempel i forhold til bevilling af klart uforsvarlige eksponeringer, betænkningens s. 236.

Kommentar: Eksemplet er for unuanceret og griber ind i virksomhedens mulighed for at foretage et konkret forretningsmæssigt skøn og tager ikke tilstrækkelig højde for, at der er tale om en kompleks og meget konkret vurdering, hvor risici kan mitigeres på forskellig vis.

- Eksempel i forhold til bestyrelsens passivitet over for direktionens åbenbart utilstrækkelige opfølgning på eksponeringer, betænkningens s. 237

Kommentar: Eksemplet henviser til, at utilstrækkelig opfølgning kan bestå i manglende realisering af sikkerheder. Hvornår det er nødvendigt f.eks. at realisere en sikkerhed i et konkret engagement er en meget kompleks vurdering, hvor der vil være mange forskellige forhold, der vil være relevante for afvejningen. Vi mener derfor, at eksemplet nu fremstår for unuanceret.

- Eksempel i forhold til manglende opfølgning på oplysninger om væsentlig underbemanding eller andre store problemer i virksomhedens centrale afdelinger, betænkningens s. 237.

Kommentar: Vi vurderer, at eksemplet er for bredt og ligger for langt fra praktikken. I en virksomhed vil man som ledelse løbende opleve, at der fra forskellige afdelinger efterspørges flere ressourcer. Det kan ikke være hensigten, at det kriminaliseres, at ledelsen ikke efterkommer en sådan efterspørgsel. Derudover kan der være "forsinkelser" i forhold til ledelsens mulighed for at reagere på en sådan efterspørgsel. Eksemplet bør derfor nuanceres.

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

- Eksempel i forhold til direktionens utilstrækkelige orientering af bestyrelsen om væsentlige forhold for et pengeinstituts drift eller balance, betænkningens s. 239.

Kommentar: Eksemplet er bredt formuleret og kan skabe et pres for, at der rapporteres til bestyrelsen i flere sager, end det er tilsigtet. Det kan bevirke, at der sker et skred fra ansvaret hos direktionen for den daglige ledelse til bestyrelsen i forhold til den generelle ansvarsfordeling.

- Eksempel i forhold til bestyrelsens og direktionens manglende sikring af, at årsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling, betænkningens s. 240.

Kommentar: Som eksemplet er formuleret nu, er der fare for, at også tilfælde, hvor Finanstilsynet vurderer, at bankens nedskrivning af udlån skulle have været foretaget anderledes, alene af den grund giver et strafansvar for ledelsen. Det kan ikke være hensigten. Dertil er aflægelse af regnskaber/årsrapporter i forvejen reguleret i regnskabslovgivningen.

- Eksempler i forhold til LCR (likviditetsmål) og NSFR (tilstrækkelig funding i forhold til fundingbehovet), betænkningens s. 240.

Kommentar: Vi mener generelt, at det vil være en ret betydelig skærpelse af strafansvaret, hvis de beskrevne fejl i forhold til LCR eller NSFR skal vurderes som grove ledelsessvigt, der kan medføre fængselsstraf.

Som nævnt er ovenstående eksempler blot et uddrag af de problemer, som vi ser ved den valgte eksemplificering af grove ledelsessvigt, der kan føre til strafansvar. Der er tale om et meget komplekst område, og der er behov for en grundig gennemgang af den samlede eksemplificering i lovbemærkningerne til den foreslåede § 373, stk. 6.

Tabsbegreb i § 373, stk. 6 og stk. 7

Vi vurderer som nævnt, at der foretages en skærpelse af det strafferetlige ansvar gennem en udvidelse af tabsbegrebet med de foreslåede § 373, stk. 6 og stk. 7. Der skal nu blot være risiko for tab – i stedet for det hidtidige "nærliggende fare for tab af væsentlig størrelse". Vi mener, at man bør indarbejde et proportionalitetskrav i forhold til risiko for tab, for at det fremstår tydeligere, at ikke alle potentielle tab kan medføre straffeansvar. Det følger derudover af betænkningen, at omdømmetab også vil kunne indgå som et moment i forhold til risiko for tab. Vi

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

mener ikke, at sådanne afledte konsekvenser, der er vanskelige at kvantificere, og som kan få en karakter af en folkedomstol, bør medregnes.

Erstatningsretligt ansvar

Sammenskrivning af §§ 76 og 78 – omvendt bevisbyrde og objektivt ansvar i forbindelse med interessekonflikter

Som nævnt mener vi grundlæggende, at det er et opgør med en klar retstradition og potentiel glidebane i et retssamfund at indføre særlige ansvarsnormer for udvalgte sektorer.

Den foreslåede sammenskrivning af §§ 76 og 78 i lov om finansiel virksomhed skaber dertil efter vores vurdering uklarhed om bestemmelsens rækkevidde. I den nugældende § 78 er omfanget objektivt afgrænset i stk. 1 og personkredsen i stk. 4. Men med sammenskrivningen føres den subjektive formulering fra § 76 med over i § 78, stk. 1, nr. 2: "eller med en tredjemand, hvori direktøren har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod den finansielle virksomheds".

Det er en noget mere uklar betegnelse, der giver en stor gråzone, hvor bestyrelsen skal vurdere, om der er en sådan væsentlig interesse. Det gælder f.eks., hvor direktøren har en mindre ejerandel (kan være i et børsnoteret selskab), eller der er tale om en relation til en ven, mere fjern familie eller lignende mellem en direktør og en ejer af en kunde.

Særligt henset til at man på dette punkt foreslår omvendt bevisbyrde, er det uhensigtsmæssigt, at der skabes en uklarhed om, hvilke engagementer der kan være omfattet af denne bestemmelse.

I forhold til indholdet af den foreslåede § 78, stk. 4, finder vi anledning til at bemærke, at situationen kan opstå, hvis den finansielle virksomheds procedurer svigter, og engagementet fejlagtigt ikke forelægges for bestyrelsen. Der kan tænkes situationer, hvor bestyrelsesmedlemmet ikke har kendskab til engagementer, f.eks. en virksomhed, hvor bestyrelsesmedlemmet ejer en kvalificeret andel, optager et lån. I en sådan situation kan det virke urimeligt byrdefuldt, at bestyrelsesmedlemmet hæfter på et objektivt grundlag. Det bør være en forudsætning, at bestyrelsesmedlemmet ved etableringen af engagementet kendte eller burde kende til eksistensen af dette.

Fit & proper

Fornytt fit & proper-vurdering af bestyrelsesformand – § 64, stk. 2

Som nævnt mener vi, at den foreslåede bestemmelse vil vanskeliggøre bestyrelsens egen evne til frit at konstituere sig om en formand, hvilket, vi mener, går

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

imod selskabsretlige principper. Mere specifikt vil vi henlede opmærksomheden på, at der efter vores vurdering ikke er hjemmel i § 64, stk. 1, nr. 1, til at opstille krav om "personlige kompetencer". Det er uhensigtsmæssigt at fastsætte nye kompetencekrav for en særlig persongruppe i en udvidelse af stk. 2, som alene omhandler en rapporteringsforpligtelse. De yderligere krav om "personlig kompetence" bør retteligt fastsættes i bestemmelsens stk. 1, såfremt det fastholdes, at der skal stilles særlige krav til bestyrelsesformanden.

Med venlig hilsen

Kjeld Gosvig-Jensen

Direkte: +45 4083 8327

Mail: kgj@fida.dk

Hørings svar

10. marts 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691198-v1

Fra: [Karen Havers-Andersen \(FT\)](#)
Til: [Birgit Frøjk \(FT\)](#)
Cc: [Victor Saxlund \(FT\)](#)
Emne: VS: Høring over betænkning om ansvarsforhold (betænkning nr. 1575) – j.nr. 2021–1094
Dato: 6. februar 2023 14:46:22
Vedhæftede filer: [image002.png](#)

Fra: Jesper Bo Nielsen <jn@finansforbundet.dk>

Sendt: 10. marts 2021 15:15

Til: fredkr@em.dk; kkj@em.dk

Cc: Michael Budolfson <mb@finansforbundet.dk>; Kent Petersen <kp@finansforbundet.dk>; Annette Mikkelsen <ami@finansforbundet.dk>; Amira Leila Bada <ALB@finansforbundet.dk>; Jannik Schack <jsc@finansforbundet.dk>; Kristian Lind <kl@finansforbundet.dk>; Josefine Boel Rasmussen <jbr@finansforbundet.dk>

Emne: Høring over betænkning om ansvarsforhold (betænkning nr. 1575) – j.nr. 2021–1094

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Att: Frederikke Krogh og Karen Leth Jensen

Erhvervsministeriet har udsendt ovennævnte høring med anmodning om bemærkninger. Finansforbundet takker for muligheden for at kommentere rapporten.

Vi er enige i betænkningens konklusioner om, at der allerede er sket en væsentlig styrkelse af hele retsgrundlaget på dette område i kølvandet på finanskrisen, således at behovet for ændringer om nødvendigt primært er at skaffe klarere rammer for ansvarsvurderingen mv. Hertil må dog føjes, at nogle af de tidligere stramninger endnu ikke har haft mulighed for at slå igennem i retspraksis.

I betænkningen anføres ligeledes, at man har tillagt det vægt, at et uforholdsmæssigt hårdt ansvarsregime sammenlignet med andre sektorer vil kunne afholde egnede personer fra at påtage sig ledelsesposter i finanssektoren. Ansvarsregimet er dog allerede hårdere i finanssektoren, ikke mindst med de allerede gennemførte stramninger, og potentielt egnede kandidater til ledelseshverv i sektoren vil utvivlsomt opfatte betænkningens forslag som yderligere skærpelser.

Anvendelsen af operationelle eksempler kan være med til at give en større klarhed og forudsigelighed i forhold til, hvad der eksempelvis kan karakteriseres som grove ledelsessvigt. Men det er vigtigt, at eksemplifikationerne ikke giver anledning til nye tvivlsspørgsmål og øget fortolkningstvivil. De skal bl.a. kunne understøtte arbejdet for ledelserne i sektorens virksomheder, og ikke prætendere at være en facilitliste. Her kommer betænkningens forslag dog ikke i mål. Som et meget sigende tilfælde kan nævnes betænkningens eksempel øverst s. 240, hvor det anføres, at det kan udgøre groft ledelsessvigt, hvis bestyrelse og direktion ikke har sikret sig, at bankens udlån er nedskrevet i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Hertil kan anføres, at det ikke sjældent forekommer, at Finanstilsynet efterfølgende vurderer, at nogle nedskrivninger skal ændres. Det er yderst betænkeligt, hvis sådanne tilfælde skal vurderes som grove ledelsessvigt, hvilket næppe har været udvalgets mening. Men det giver anledning til en ny og u hensigtsmæssig fortolkningstvivil. Og der er flere tilsvarende eksempler.

Det virker – også i lyset af de tidligere styrkelses af retsgrundlaget – meget fornuftigt at fastholde culpanormen som den mest egnede ansvarsnorm, der muliggør et fleksibelt hensyn ift. forudsætningerne. Dermed ændres der ikke på den grundlæggende hidtidige ansvarsvurdering. Det er vigtigt at fremhæve nødvendigheden af, at ansvarssubjekter de facto kun stilles til ansvar for forhold, de reelt er herrer over. Den valgte fremgangsmåde med fastholdelse af de grundlæggende ansvarsnormer, er også med til at fastholde klarheden i forhold til dette princip.

Vi er enige i forslaget om, at en direktør ikke i forbindelse med en fratrædelsesordning skal kunne få

ordningen udbetalt på én gang, men at udbetalinger bør ske løbende månedsvis. Således kan udbetalingen standses, hvis virksomhedsledelsen konstaterer så kritisable forhold, at det juridisk ville have bevirket bortfald af aftalen om fratrædelsesordningen, hvis man havde været klar over disse forhold forud for udbetalingens påbegyndelse.

Det kan være relevant, som anført i betænkningen, at adressere ledelsesinterne engagementer med iboende interessekonflikter, herunder at fokusere på ledelsens ansvar i sådanne tilfælde. Men modellen må overvejes nøje i bred dialog med sektorens virksomheder og øvrige interessenter. Det er vigtigt at have rimeligt afbalancerede regler og fornødent klare pejlemærker samt forudsigelighed, både for virksomhederne og i forhold til fx myndighedsvurderinger. Derudover er vi meget enige i, at personalevilkårsreglen vedr. medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer med fordel kan fremgå direkte af lovteksten.

Endelig har vi også forståelse for forslaget om fornyet fit and proper vurdering, i tilfælde hvor et menigt bestyrelsesmedlem skal udnævnes til bestyrelsesformand. Det er betydeligt mere krævende at være bestyrelsesformand, og vedkommende står i vidt omfang over for nye udfordringer. Men det må påpeges, at dels har virksomhedens ledelse selv gjort sig særdeles grundige overvejelser inden en sådan vigtig udpegning, og dels vil det være uhensigtsmæssigt, hvis en fornyet myndighedsvurdering fører til en mærkbar forsinkelse af processen.

Afslutningsvis skal det fremhæves, at selvom det med mellemrum kan være relevant at problematisere behovet for yderligere stramninger eller skærpelse af straf- og erstatningsansvar for ledelser – såvel i finanssektoren som i andre sektorer – bør det altid ske efter en særdeles grundig behandling og med udgangspunkt i klart definerede kriterier. Vi ønsker at være en del af en velreguleret finanssektor, men hele det danske samfund har en klar interesse i, at finanssektoren som en vital del af den danske erhvervsinfrastruktur kan tiltrække kompetente ledelser. Derfor skal man være varsom med at introducere skærpede ledelses- og ansvarskrav, der ikke er fornødent klart defineret og funderet. Det vil skræmme kandidater væk til skade for både samfundet og sektoren.

Vi ser frem til at deltage i det videre arbejde med betænkningens konklusioner og forslag. Det er vigtigt med en grundig behandling blandt alle relevante interessenter. Vi forventer naturligvis en separat høring, såfremt betænkningen resulterer i lovforslag,

Med venlig hilsen

Jesper Bo Nielsen

CRO / Chief Regulatory Officer

Direkte: +45 32 66 14 74

Mobil: +45 21 41 45 65

jn@finansforbundet.dk

Applebys Plads 5, 1411 Kbh. K

finansforbundet.dk

+45 32 96 46 00

post@finansforbundet.dk

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sendt pr. e-mail til fredkr@em.dk og kkj@em.dk

Den 10. marts 2021

Høringssvar over Betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder – j.nr. 2021-1094

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) takker for høringsmuligheden og det store arbejde, som Ansvarsudvalget har gennemført i forbindelse med udarbejdelsen af Betænkning 1575.

FA er grundlæggende enig i, at der kan være behov for at se nærmere på reguleringen af ansvarsgrundlaget for ledelsen af finansielle virksomheder.

FA præciserer indledningsvis, at vi – som arbejdsgiverforening - alene har forholdt os til de arbejds- og ansættelsesretlige forhold, som Betænkningen omhandler. Vi kommenterer således ikke på de strafferetlige aspekter og forhold, som vi i det hele overlader til den finansielle sektors brancheorganisationer, Finans Danmark, henholdsvis Forsikring & Pension, at kommentere på.

FA har følgende bemærkninger, som primært vedrører de foreslåede regler om fratrædelsesgodtgørelse. Vi præciserer i den forbindelse, at den relevante persongruppe udgøres af ledelsen – bestyrelsen og direktionen, jf. betænkningen side 170.

1. Generelt – dækningsområdet

FA læser betænkningen således, at der ikke foreslås ændringer i FIL § 1 om lovens geografiske dækningsområde. Dette betyder imidlertid, at de foreslåede regler ikke vil gælde for filialer her i landet af udenlandske virksomheder, som har tilladelse til at udøve den i §§ 7-11 nævnte virksomhed i et land inden for Den Europæiske Union, eller et land som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, jf. FIL § 1, stk. 4.

Dette tilfører således en (yderligere) forskel mellem de virksomheder, der har hovedsæde i Danmark, og de virksomheder, der har hovedsæde i et andet EU-land.

2. Særligt om fratrædelsesgodtgørelse

FA har som udgangspunkt forståelse for, at der kan være behov for at se nærmere på reguleringen af dette område.

FA kvitterer for bestræbelserne på at balancere mellem hensynene på den ene side til at sikre aftalefrihed, muligheden for at rekruttere de rigtige personer og fornuftige aflønningsvilkår, og på den anden side hensynet til den finansielle sektors situation og status generelt. Som Betænkningen også nævner, findes der dog allerede en omfattende regulering på området, og det bør derfor overvejes nærmere, om der er behov for yderligere regulering, og hvordan de foreslåede regler kan spille sammen med eksisterende relevante regler.

Mere specifikt er samspillet mellem de foreslåede regler om fratrædelsesgodtgørelse og de eksisterende regler om variabel løn ikke gennemskueligt. Der kunne derfor med fordel ses på sammenhængen til FIL § 77a, stk. 4-5 om hhv. backtesting og claw-back.

Herudover ønsker FA nærmere belyst, om en stay-on bonus i en fratrædelsessituation, hvor virksomheden fx ønsker, at direktionsmedlemmet bliver i virksomheden i en vis periode i forbindelse med et generationsskifte, vil blive anset som en fratrædelsesgodtgørelse eller som variabel løn – eller begge dele.

FA har følgende bemærkninger til de enkelte forslag:

Ad. nr. 2 (§ 5, stk. 1, nr. 80, i lov om finansiel virksomhed)

Udvalget foreslår følgende definition på fratrædelsesgodtgørelse, jf. Betænkningen s. 194:

“Enhver form for betaling, der opnås ret til ved modtagerens opsigelse, og som ikke udgør løn i opsigelsesperioden.”

Den foreslåede definition er i strid med definitionen i Betænkningen, side 198, hvor der henvises til EBA's retningslinjer af 27. juni 2016 om forsvarlige aflønningspolitikker iht. artikel 74, stk. 3, og 75, stk. 2, i direktiv 2013/36/EU og offentliggørelse af oplysninger iht. artikel 450 i forordning (EU) nr. 577/2013 (EBA/GL/2015/22), hvor fratrædelsesgodtgørelse defineres som **kompensation for kontraktophør i utide** (her fremhævet med fed).

FA antager, at dette "kontraktophør i utide" omfatter både den situation, hvor direktionsmedlemmet afskediges, henholdsvis bortvises samt den situation, hvor pågældende selv siger op/hæver eller bortgår.

Hvis dette er den rette forståelse, bør det fremgå præcist af formuleringen i betænkningen, hvilket ikke er tilfældet med den foreslåede tekst - tværtimod, jf. at Betænkningen side 194 anvender formuleringen: *“Enhver form for betaling, der opnås ret til **ved modtagerens opsigelse**”* (her fremhævet med fed) – en formulering, som ansættelsesretligt er knyttet til den situation, hvor direktionsmedlemmer selv siger op.

Den foreslåede definition er således dels ikke hensigtsmæssig, fordi den ikke relaterer til dansk rets almindelige forståelse og anvendelse af begrebet, dels fordi definitionen er direkte uoverensstemmende med det EU-retlige begreb, jf. ovenfor om "kontraktophør i utide", og endelig er det tillige direkte i strid med det på fx side 198 i Betænkningen anførte, hvorefter *“De foreslåede begrænsninger i lovforslagets § 77 l, stk. 1-5, finder anvendelse, **uanset hvem der tager initiativ til samarbejdets ophør**”* (her fremhævet med fed).

Det er derfor FA's anbefaling, at betænkningens definition tilrettes dansk rets almindeligt anvendte og anerkendte begreb, såvel som det EU-retlige begreb, jf. ovenfor om

"kontraktophør i utide" samt betænkningens præciserende bemærkning, side 198 om, at "*De foreslåede begrænsninger i lovforslagets § 77 l, stk. 1-5, finder anvendelse, uanset hvem der tager initiativ til samarbejdets ophør*".

Herudover bør det fremgå om bestemmelsen omfatter aftalebaserede fratrædelsesgodtgørelser, fx ved fratræden på et på forhånd aftalt tidspunkt eller ved en bestemt begivenhed og om den type aftaler/bestemmelser, som ofte forekommer i direktørkontrakter om "Change of control", hvorefter fx en direktør efter fx et ejerskifte kan vælge at betragte sig som opsagt af virksomheden med opsigelsesrettigheder, herunder eksempelvis en på forhånd aftalt fratrædelsesgodtgørelse.

FA vurderer, at det er tvivlsomt, om en fratrædelsesgodtgørelse i en sådan situation vil omfattes af den foreslåede definition, fordi hverken virksomheden eller direktionsmedlemmet afgiver en *opsigelse*. Der skal under alle omstændigheder tages hånd om problematikken i betænkningen.

Endelig er FA enig i, at en rimelig kompensation for konkurrenceklausuler og/eller kundeklausuler ikke bør omfattes af de foreslåede regler. FA foreslår dog, at også dette afspejles i selve definitionen, idet en sådan kompensation heller ikke efter almindelige, ansættelsesretlige regler betragtes som en "fratrædelsesgodtgørelse".

FA foreslår derfor følgende definition af fratrædelsesgodtgørelse:

Enhver form for betaling fra virksomheden, som direktionsmedlemmet opnår ret til i forbindelse med fratrædelse af stillingen, og som ikke

- *udgør løn eller værdi af personalegoder i opsigelsesperioden,*
- *udgør kompensation for påtagelse af konkurrenceklausuler og kundeklausuler, og/eller*
- *følger af præceptiv lovgivning*

Ad. nr. 9 (de foreslåede §§ 77 j-m, i lov om finansiel virksomhed)

Ad. § 77 j, stk. 1

Det bør præciseres, om det samlede vederlag skal omfatte eventuel variabel løn, som jo ofte vil være udskudt efter FIL § 77a, og i så fald, hvordan dette beregnes.

Ad. § 77 j, stk. 2

Fristen på 3 hverdage forekommer meget kort – i særdeleshed når henses til, at den er straffelagt. I modsætning til fx FIL § 354a er der ikke tale om en tilsynsreaktion, der skal offentliggøres, men om vilkår aftalt mellem hhv. et direktionsmedlem og en virksomhed.

Derudover kan en direktørkontrakt eller fratrædelsesaftale jo i princippet være gældende i mange år.

FA opfordrer til, at det præciseres, at det kun er de aktuelt gældende vilkår, der skal offentliggøres, og ikke fx tidligere aftaler mellem parterne.

Ad. § 77 I, stk. 2

Det bør præciseres, om beregningen skal omfatte eventuel variabel løn, som jo ofte vil være udskudt efter FIL § 77a, og i så fald, hvordan dette beregnes.

Ad. § 77 I, stk. 3

FA anbefaler, at bestemmelsen præciseres, idet det ikke fremgår, om der med "eventuel løn i opsigelsesperioden" menes den faste løn eller eventuel variabel løn, som jo ofte vil være udskudt efter FIL § 77a.

Ad. § 77 I, stk. 4.

FA ønsker uddybet, hvorvidt der er forskel på, om bestyrelsen skal *tilbageholde* eller *indstille* udbetalingen af fratrædelsesgodtgørelsen. Dette fremgår ikke klart af Betænkningen.

FA foreslår, at det sikres, at bestyrelsen rent faktisk modtager oplysning fra politiet eller anklagemyndigheden (eller andre offentlige myndigheder), hvis et (tidligere) direktionsmedlem sigtes, jf. til sammenligning Cirkulære nr. 64 fra 2005 om indberetning om straffesager mod offentligt ansatte mv.

Som forslaget er formuleret, udløses pligten, når bestyrelsen "*bliver bekendt med*", at direktionsmedlemmet er sigtet. Det er uklart, hvornår dette tidspunkt indtræffer, hvis det ikke sikres, at bestyrelsen modtager en officiel meddelelse herom.

Ad § 77 I generelt

FA formoder, at de almindelige forældelsesregler vil finde anvendelse på fratrædelsesgodtgørelsen. FA henviser her til, at den almindelige, 3-årige forældelse i forældelsesloven suppleres af den særlige 5-års forældelse af lønkrav, jf. lovens § 4, som må antages at omfatte både direktionsmedlemmets krav på (efter)betaling af fratrædelsesgodtgørelse og virksomhedens krav på tilbagebetaling heraf.

FA formoder endvidere, at der vil være tale om successiv, månedsvis forældelse af fratrædelsesgodtgørelsen. Det bør dog under alle omstændigheder fremgå af bekendtgørelsen.

Ad. nr. 18 (I § 373, stk. 1-13, i lov om finansiel virksomhed)

FA antager, at der i et fremtidigt fremsat lovforslag bliver indsat en overgangsregel, således, at virksomhederne har mulighed for at implementere bestemmelserne på en ordentlig måde i virksomhederne og over for den omfattede personkreds.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af Betænkningen s. 181, at de foreslåede regler skal finde anvendelse også på eksisterende aftaler. FA bemærker herom, at det synes at være et vidtgående indgreb i allerede indgåede og forhandlede aftaler, som kræver en meget klar hjemmel, idet der dermed reelt sker lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Til sammenligning indeholdt lov nr. 1556 af 21. december 2010, som indførte de nuværende aflønningsregler, følgende ikrafttrædelsesregel i § 28, stk. 7:

“Stk. 7. §§ 77 a og 77 b i lov om finansiel virksomhed, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 23, finder anvendelse på finansielle virksomheders og finansielle holdingvirksomheders aftaler, der indgås, forlænges og fornyes efter lovens ikrafttræden.”

Reglerne om udskydelse mv. af variabel løn gjaldt således for nye eller genforhandlede aftaler.

FA opfordrer til, at en tilsvarende overgangsregel indføres for de foreslåede regler om fratrædelsesgodtgørelse således, at disse gælder for nye aftaler eller aftaler, der efter lovens ikrafttræden genforhandles mellem virksomheden og direktionsmedlemmet.

FA henviser i øvrigt til Finans Danmarks og Forsikring & Pensions bemærkninger.

FA står til rådighed for eventuelle spørgsmål, som dette høringssvar måtte give anledning til.

Hvis der på baggrund af betænkningen bliver udarbejdet et egentligt lovforslag, ser FA frem til at blive inddraget.

Med venlig hilsen

Merete Preisler, advokat (H)
Underdirektør

Erhvervsministeriet

05. februar 2021
Dok. 205961

**Høringssvar - skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i
finansielle virksomheder**

Forbrugerrådet Tænk har modtaget høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer mv. i finansielle virksomheder.

Vi har desværre set mange skandaler i den finansielle sektor de seneste år, og Forbrugerrådet Tænk har i flere surveys kunne måle, at de danske forbrugeres tillid til den finansielle sektor er faldet som følge af de mange dårlige sager. Vi mener, at uansvarlig ledelse skal have konsekvenser, og vi tror på, at øgede konsekvenser ved svigt vil disciplinere ledelsen i den finansielle sektor. Forbrugerrådet Tænk støtter derfor betænkningens forslag til, hvordan man i højere grad vil kunne pålægge ledelse og nøglepersoner i finansielle virksomheder et juridisk ansvar ved uforsvarlig ledelse.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Vicedirektør

Ida Marie Moesby
Økonom

Fra: [Jesper Siddique Olsen](#)
Til: fredkr@em.dk; kkj@em.dk
Cc: [Lars Maagaard](#); [Morten Bendtsen](#)
Emne: Høringssvar "betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer" - betænkning 1575 fra Erhvervsministeriet
Dato: 9. marts 2021 10:07:58

Kære Karen og Frederikke

På vegne af Foreningen for Interne Revisorer i Danmark (IIA) fremsender jeg hermed høringssvar vedrørende høring over betænkning 1575 fra Erhvervsministeriet vedrørende betænkningen om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer.

"Bestyrelsen for IIA har noteret sig, at der foreslås en skærpelse af ansvarsvurderingen for ledelsesmedlemmer herunder nøglepersoner. Foreningen vil gerne fremføre følgende bemærkninger til betænkningen:

- Betænkningen har en overvægt af eksempler m.v. der retter sig mod penge- og kreditinstitutter. Med udgangspunkt i ønsket om at skabe bedst mulig klarhed over begrebsrammen anbefaler vi helt generelt at betænkningen udvides med eksempler der retter sig fx mod Liv- og forsikringselskaber således at kataloget over eksempler er fuldstændigt.
- Betænkningen omtaler ofte 'ledelse og revision'. Det er ikke altid klart hvornår der i betænkningen menes 'Intern Revision' eller Ekstern Revision – eller begge. Dette kan med fordel afklares.
- Betænkningen bør udvides med konkrete eksempler på adfærd og overtrædelser foretaget af den interne revisionschef, herunder beskrive eventuelle forskelle mellem nøglefunktionerne Intern revision jf. revisionsbekendtgørelsen og Internal Auditfunktion jf. Solvency II.
- I henhold til revisionsbekendtgørelsens § 8 skal ekstern revision erklære sig om hvorvidt Intern revision fungerer tilfredsstillende. Vi ønsker en afklaring af rækkevidden af denne erklæring og om en fejlagtig erklæring flytter et eventuelt ansvar fra Intern revision over til Ekstern revision.
- Vi skal bemærke, at skærpelsen af ansvarsvurderingen og strafansvar for revisionschefer kan indebære en risiko, for at finansielle virksomheder får vanskeligere ved at rekruttere revisionschefer eller at vilkår for ansættelse møder et modpres for at kompensere risikoen.

Afslutningsvis bemærker vi, at det skærpede bestyrelsesansvar eventuelt kan stille krav fra bestyrelsen om øget indsats fra nøglefunktioner herunder Intern Revision med stigende omkostninger til følge."

Med venlig hilsen

Jesper Siddique Olsen

Formand for Foreningen for Interne Revisorer i Danmark (IIA)

Mobile +45 25 28 62 59

jol@danskebank.dk

Danske Bank A/S CVR-nr. 61126228 – København

Denne mail kan indeholde fortrolig information. Har du modtaget mailen ved en fejl, beder vi dig derfor informere afsender om fejlen – og efterfølgende slette mailen i dit system uden at videresende eller kopiere den. Selv om mailen og vedhæftede bilag efter vores overbevisning er fri for virus og andre fejl, som kan påvirke computeren eller it-systemet, hvor den modtages og læses, åbnes den på modtagerens eget ansvar. Vi påtager os ikke noget ansvar for tab og skade, som er opstået i forbindelse med at modtage og bruge mailen.

Please note that this message may contain confidential information. If you have received this message by mistake, please inform the sender of the mistake, then delete the message from your system without making, distributing or retaining any copies of it. Although we believe that the message and any attachments are free from viruses and other errors that might affect the computer or IT system where it is received and read, the recipient opens the message at his or her own risk. We assume no responsibility for any loss or damage arising from the receipt or use of this message.

Erhvervsministeriets departement
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sendt pr. mail den 12. marts 2020 til Frederikke Krogh (fredkr@em.dk) og Karen Leth Jensen (kkj@em.dk)

Forsikring & Pensions hørings svar til betænkning om skærpet ansvars vurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Forsikring & Pension takker for muligheden for at komme med bemærkninger til betænkning nr. 1575 af januar 2021 om skærpet ansvars vurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder.

Generelle bemærkninger

Forsikring & Pension støtter, at der er et stort fokus på bekæmpelsen af kriminalitet i den finansielle sektor og er enige i, at det er vigtigt at kunne stille ledelsen til regnskab, hvis den har handlet ansvarspådragende.

Forsikring & Pension finder, at Ansvarsudvalget har afgivet en gennearbejdet betænkning. Betænkningen belyser grundigt mange af de problemstillinger, der opstod på baggrund af finanskrisen. Det fremgår af betænkningen, at en ikke hensigtsmæssig ledelse og styring af en del pengeinstitutter er den primære årsag til, at finanskrisen udviklede sig så alvorligt. Det er formentlig baggrunden for, at betænkningen og dens eksempler stort set udelukkende vedrører pengeinstitutter.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er forskel på de opgaver, som bestyrelsesmedlemmer har i de forskellige typer af finansielle virksomheder. Et konkret eksempel på forskel i risikoprofil er hvidvaskområdet, hvor pensions selskaber har en meget lav risikoprofil sammenlignet med f.eks. pengeinstitutter, samt det forhold, at skadeforsikrings selskaber ikke er underlagt hvidvasklovgivningen.

Hertil kommer, at reglerne ikke bør gøre det mindre attraktivt at indgå i bestyrelsesarbejde. Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på bredden i bestyrelsessammensætningen i forsikrings- og pensionsbranchen:

- professionelle bestyrelsesmedlemmer,
- medarbejderrepræsentanter,
- medlemsrepræsentanter i arbejdsmarkedspensions selskaber baseret på den danske aftalemodel,
- repræsentanter i gensidige forsikrings selskaber og tværgående pensionskasser, der bygger på medlemsdemokrati.

12.03.2021

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Marie Riber Granborg
Camilla Modvig Gretved
Dir. 41 91 90 97
Dir. 41 91 91 41
mrg@forsikringogpension.dk
cmg@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2019-00255
DokID 421088

Specifikke bemærkninger

Forsikring & Pension

Strafansvar

Sagsnr. GES-2019-00255

DokID 421088

Forsikring & Pension er enige i, at groft ledelsessvigt skal være strafbart. Men det er vigtigt for retssikkerheden, at reguleringen er klar og præcis for dem, den berører. Dette gælder naturligvis særligt sanktionsregler, der giver mulighed for fængselsstraf.

Det fremgår af betænkningen, at udvalget er "opmærksom på, at de administrative og strafprocessuelle afgørelser, som udvalget har inddraget i sit arbejde, alt overvejende har vedrørt ledelsen i pengeinstitutter". Dette afspejler sig klart i Ansvarsudvalgets udkast til lovforslag, der er underbygget af en lang række eksempler vedrørende pengeinstitutter. Det er imidlertid uklart, hvad et forsikrings- og pensionselskab kan og skal udlede af disse eksempler, hvilket medfører en meget usikker retstilstand på forsikringsområdet. Dette er særligt problematisk, når der er tale om et personligt strafansvar.

Hvis der er et politisk ønske om at stramme reglerne yderligere for forsikringselskaber, bør reglerne i det mindste klart målrettes forsikringsbranchen og afspejle den måde, forsikringsbranchen arbejder og er organiseret på. De regler, der har til formål at klarlægge og præcisere, hvornår en finansiel ledelse kan ifalde ansvar for sine handlinger, bør derfor i givet fald præciseres for forsikringselskaber. Det er ikke tilstrækkeligt at anføre, at reglerne gælder med "de fornødne tilpasninger". Vi foreslår derfor, at der aktivt tages stilling til de i rapporten anførte eksempler, herunder om disse gælder for forsikring og i givet fald hvordan.

Det bør fastlægges, hvem den ansvarlige personkreds er i en forsikringsvirksomhed. Forslagene rammer meget bredt, da "en ansat, der er en del af den faktiske ledelse" (§ 373, stk. 6) og "ansatte med ansvar for en nøglefunktion" (§ 373, stk. 7) også kan ifalde strafansvar. I udkastet til lovbemærkninger henvises til § 64 c, der gælder for pengeinstitutter, og der fremgår en lang række eksempler vedr. pengeinstitutter. Hensigten virker derfor til at være at regulere strafansvaret for pengeinstitutter, imens dele af bemærkningerne dog indikerer, at forsikringselskaber tillige er omfattet.

På baggrund af reglernes nuværende udformning er der f.eks. tvivl om, hvor langt ned i organisationen reglerne får betydning. Her tænkes særligt på, hvilke nøglefunktioner og nøglepersoner, der er omfattet af reglerne. En række nøglepersoner og nøglefunktioner er nævnt i betænkningen, bl.a. skadesforsikringsdirektører, økonomidirektøren, chefen for it-området, risikostyringsfunktionen, compliancefunktionen, aktuarfunktionen og den interne auditfunktion. Hvilke andre funktioner, der vil skulle anses for nøglefunktioner, vil blandt andet afhænge af selskabets forretningsmodel (side 47-48). Vurderingen af, hvem der er selskabets nøglepersoner, skal foretages løbende. Det er vigtigt, at der er klarhed om de omfattede personer, da det har betydning for den enkeltes ansættelsesforhold og for den risiko, der kan følge med stillingen.

Der synes endvidere at ske en sammenblanding mellem begreberne "en ansat, der er en del af den faktiske ledelse", "nøglepersoner" og "nøglefunktioner". Der bør henvises til, at udtrykket "en del af den daglige ledelse" for så vidt angår forsikringselskaber fastlægges på samme måde, som det sker i dag iht. FIL § 64 d, jf. § 71, stk. 1. Derudover vil beslutninger på baggrund af og implementering

af politikker og retningslinjer ske på alle ledelsesmæssige niveauer i en finansiel virksomhed og kan dermed ikke være med til at definere "den faktiske ledelse". Det afgørende må fortsat være muligheden for at træffe beslutninger af væsentlig betydning for virksomhedens drift. Rækkevidden af stk. 7 for forsikringselskaber bør derfor afklares.

Forsikring & Pension

Sagsnr. GES-2019-00255

DokID 421088

Det er problematisk, at der knyttes så indgribende retsvirkninger, som betænkningen lægger op til i situationer, der ikke kan defineres/konkretiseres tilstrækkeligt i lyset af kompleksiteten forbundet med ledelsen af en forsikringsvirksomhed, f.eks.:

- "Groft ledesssvigt" kan være, at ledelsen gentagne gange vælger ikke at reagere på advarsler om betydelige risici fra f.eks. revisor eller den compliance- eller risikostyringsansvarlige (se side 236), men det er uklart, både hvad der kan siges at være "advarsler", og hvad der vil kunne indebære at "reagere på advarsler". Dette kunne f.eks. være, at direktionen gennem en længere periode ignorerer aktuar-mæssige advarsler om manglende hensættelser, eller advarsler om, at nye forretningsområder medfører risici, som selskabet ikke har mulighed for at opgøre betryggende.
- Det er uklart, hvad der er indfortolket i: "Strafansvar vil kunne komme på tale i tilfælde, hvor ledelsen eller ansatte, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, ikke har taget tilstrækkelige skridt til at imødegå åbenlyse operationelle risici eller ikke håndterer operationelle hændelser forsvarligt med den konsekvens, at der opstår væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes som led i kriminalitet. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor virksomheden ikke har en beredskabsplan for væsentlige it-systemer, selvom virksomhedens drift i høj grad baserer sig på en sikker og robust it-infrastruktur. Manglende IT-risikostyring og håndtering af IT-risici vil således kunne være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det samme gælder vedvarende manglende håndtering af cyberhændelser, navnlig hvis sådanne hændelser er indtruffet og ledelsen orienteret herom, uden at det har ført til nye tiltag." (se side 243). Det bør ikke være hensigten, at en IT-direktør i en finansiel virksomhed skal kunne straffes i større omfang for en it-hændelse, end hvis en tilsvarende it-hændelse fandt sted i en anden type virksomhed eller offentlig myndighed. Udvalget henviser endvidere til, at "et hackerangreb, der kunne have været forhindret ved tilstrækkelig prioritering af ressourcer til vedligeholdelsen af selskabets it-sikkerhed og systemer", er et eksempel på "andre former end økonomisk kriminalitet". Det bør ikke være hensigten, at selskabets it-rammer skal indgå ved vurderingen af strafansvaret, idet de bedst mulige rammer til at forhindre et hackerangreb herved bliver en ny it-standard.
- Det er uklart, hvad der vil kunne siges at være "tilsidesættelse af interne politikker og interne retningslinjer, der har til formål at forhindre, at den finansielle virksomhed påtager sig risici ud over, hvad der er forsvarligt, eller afviger fra virksomhedens forretningsmodel, og som har væsentlig betydning for den finansielle virksomheds risiko for tab," hvilket efter betænkningen vil skulle indgå med større vægt i ansvarsvurderingen. (se side 246) Forsikring & Pension foreslår i stedet følgende formulering "Grov tilsidesættelse af interne politikker eller retningslinjer, der er af afgørende betydning for, at den finansielle virksomhed ikke påtager sig risici, der er uforsvarlige og som har væsentlig betydning for den finansielle virksomheds risiko for tab."

Det er problematisk, hvis det ikke bliver tilstrækkelig klart, hvornår der er tale om almindelige forretningsmæssige dispositioner under risiko, og hvornår der er tale om ansvarspådragende risikotagning eller manglende mitigerende af risici.

Forsikring & Pension

Sagsnr. GES-2019-00255

DokID 421088

Rekruttering

Udvalget skriver, at det er opmærksom på, at skrappe ansvarsregler kan afholde egnede personer fra at påtage sig ledelsesposter. Det er Forsikring & Pension helt enig i. Forsikringsbranchen er allerede meget tæt reguleret, og Forsikring & Pension er meget bekymrede for, at de foreslåede regler vil gøre det mindre attraktivt f.eks. at være bestyrelsesmedlem i et forsikrings- eller pensionselskab. Det skyldes, at der allerede er en række særkrav og sanktioner knyttet til bestyrelseshvervet i forsikringsbranchen, som ikke gør sig gældende for bestyrelsesarbejde i andre virksomheder.

Hvis det bliver betragtet som risikofyldt at arbejde i en forsikringsvirksomheds bestyrelse, vil det få en negativ effekt på muligheden for at rekruttere de bedste bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer og nøglemedarbejdere. Man risikerer således med øgede sanktioner at modarbejde det ønskede resultat.

Afslutningsvist henstiller Forsikring & Pension til, at der kommer et øget fokus på Finanstilsynet og dets præventive indgrebsmuligheder. Disse er vigtige for at undgå at kriserne opstår. Det bør således overvejes, hvorvidt det er mest gavnligt at regulere finansielle ledelser yderligere, eller om Finanstilsynet i højere grad bør anvende de indgrebsmuligheder, de allerede har i den eksisterende regulering. De senere års konkurser i den danske forsikringsbranche kunne måske være undgået, hvis Finanstilsynet havde benyttet sig af de eksisterende indgrebsmuligheder. Dette er naturligvis ikke ensbetydende med, at et ledelsesansvar ikke bør gøres gældende i de konkrete tilfælde.

Erstatningsansvar

Forsikring & Pension er enige i, at culpanormen fortsat er den bedst egnede ansvarsnorm for bestyrelses- og direktionsmedlemmer i den finansielle sektor. Det er også svært at se behovet for en anden ansvarsnorm end for ledelser i f.eks. et stort medicinalfirma eller en offentlig myndighed, der forvalter store samfundsværdier.

Forslaget vedrørende omvendt bevisbyrde omfatter bestyrelsens ansvar i forbindelse med erstatningssager om tab på aftaler og engagementer mellem virksomheden og blandt andet medlemmer af ledelsen (iboende interessekonflikter). Direktøren, i hvis interesse aftalen indgås, indestår for det lidte tab, hvis aftalen ikke er forelagt til godkendelse i bestyrelsen.

Betænkningen indeholder et forslag om en ændring af §§ 76 og 78 i lov om finansiel virksomhed. Det bemærkes i den forbindelse, at der sideløbende er drøftelser om disse bestemmelser i projektet om lov om forsikringsvirksomhed, hvor målsætningen er forsikrings-specifikke regler og en målrettet lov. Det anføres i den forbindelse, at der er en række gode bankrelaterede grunde til sammenskrivningen. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at definitionen af "eksponering" stammer fra et direktiv rettet mod pengeinstitutter (CRD IV-direktivet), og derfor ikke giver mening i forhold til forsikringselskaber. Eksempelvis ville enhver udstedelse af en forsikringspolice eller tilsvarende standardprodukter, hvor der ikke

forudbetales, kunne udgøre en "eksponering" i henhold til den nugældende definition, da der er en kreditrisiko. Definitionen bør derfor for forsikringselskaber alene omfatte låneengagementer eller lignende. Udkastet til FIL § 78 nævner da også kun forsikringsrelaterede eksempler i forhold til de aftaler, der indgås med direktionen, jf. den tidligere FIL § 76. Det bør derfor overvejes, om et eksponeringsforbud er meningsfuldt for forsikringselskaber – og i givet fald på hvilken måde (herunder en forsikringsrelevant definition af "eksponering"). En løsning kunne være at lade forsikringselskaber være alene omfattet af FIL § 76 i den fremtidige lov om forsikringsvirksomhed. Det vil som nævnt også passe fint med betænkningens beskrivelse af relevante problemstillinger.

Forsikring & Pension

Sagsnr. GES-2019-00255

DokID 421088

Fornyset vurdering af bestyrelsesmedlem, når pågældende udvælges til bestyrelsesformand

Forsikring & Pension finder det hensigtsmæssigt, at der indføres et krav om en fornyset vurdering af et bestyrelsesmedlems egnethed, hvis denne skal skifte position fra menigt medlem af bestyrelsen til bestyrelsesformand. Formuleringerne kan imidlertid give anledning til tvivl om rækkevidden af denne vurdering, herunder hvad der nærmere menes med, at pågældende skal kunne give direktionen det fornødne faglige og ledelsesmæssige modspil. Det afgørende må imidlertid være, hvorvidt vedkommende har den rette ledelsesmæssige, personlige og faglige tyngde til at kunne bestride posten som bestyrelsesformand. Reglerne bør kunne anerkende de kompetencer, der findes i arbejdsmarkedspensionsselskaber, der bygger på den danske aftalemodel, og i gensidige forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, som bygger på medlemsdemokrati. Den vigtigste forudsætning for at kunne bevæge sig fra menigt bestyrelsesmedlem til bestyrelsesformand er således, at man er det rigtige sted på den ledelsesmæssige dimension.

Tilsvarende gør sig gældende for de brugte termer "robusthed og gennemslagskraft", hvor det nævnes som eksempel, at der kan anvendes interviews til at afdekke det. Det problematiske er, hvordan virksomhederne skal kunne dokumentere det, så Finanstilsynet kan efterprøve det.

Med venlig hilsen

Camilla Modvig Gretved og Marie Riber Granborg

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Att.: Frederikke Krogh, e-mail: fredkr@em.dk
Karen Leth Jensen, e-mail: kkj@em.dk

8. marts 2021

Høringssvar til betænkning om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder – betænkning nr. 1575

På vegne af de to største kapitalejere i Industriens Pension takker vi for muligheden for at komme med bemærkninger til betænkning 1575 af januar 2021 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder.

Generelle bemærkninger

Den finansielle sektor har en betroet rolle i ethvert samfund. De retlige efterspil i kølvandet på finanskrisen har sat fokus på de ansvarlige ledelsers erstatningsansvar, når en finansiell virksomhed er blevet nødlidende eller er gået konkurs. Dette fokus har blandt andet resulteret i nærværende betænkning.

Som arbejdsmarkedspensionselskab er Industriens Pension en del af den finansielle sektor, og således vil anbefalingerne altså kunne få konsekvenser for den ansvarlige personkreds.

Industriens Pension er tæt forbundet med det kollektive overenskomstsysteem, da pensionsordningen har sit udspring i Industriens Overenskomst mellem DI og CO-i. Industriens Pension er ifølge § 3 i sine vedtægter et *arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab*, som ifølge § 307 i lov om finansiell virksomhed er kendetegnet ved at være direkte eller indirekte fuldt ud ejet af de sikredes faglige organisationer.

Alle bestyrelsesmedlemmer er derfor udpeget af overenskomstparterne og sidder som partsrepræsentanter for godt 400.000 medlemmer og 8.000 virksomheder, overfor hvem man står til ansvar for den måde, man forvalter sin bestyrelsespost i Industriens Pension på. Parterne har således ikke nogen direkte økonomisk interesse i pensionsordningen.

Det er vores klare opfattelse, at de resultater, selskabet har opnået gennem de snart 30 år, vi har eksisteret, hvor der har været flere større og mindre finanskriser, i sig selv viser, at det har været en hensigtsmæssig måde at drive selskabet på. Vi har således gennem hele perioden haft stærke kapitalforhold og sikret medlemmerne gode afkast af deres pensionsopsparring.

Bestyrelsen i finansielle selskaber

I betænkningens kapitel 11 om udvalgets øvrige overvejelser vælger udvalget at inddrage emner, der ikke er en direkte del af udvalgets kommissorium, men som kan få vidtrækkende konsekvenser for udpegelse af bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsesformænd.

Betænkningen tegner et generaliserende billede af bestyrelsesformanden i den finansielle sektor som det væsentligste bindeled mellem direktion og bestyrelse og som det bestyrelsesmedlem, der aktivt sparer med direktionen. I henhold til god selskabsledelse er det bestyrelsen som kollektiv, der har beslutningskompetencen, idet hverken bestyrelsesudvalg eller formanden i sig selv kan tillægges beslutningskompetence. Det virker således ubegrundet at stille særlige krav til bestyrelsesformandens faglige kompetencer for at kunne sparre og lede virksomheden.

Det er naturligvis korrekt, at bestyrelsesformanden har en særlig rolle, om end det er helt centralt, at repræsentanter fra de overenskomstbærende organisationer har samme ønske om indsigt i selskabet, samme interesse i selskabets forhold og samme ønske om sparring med direktionen. Det er en ganske særlig styrke ved den konstruktion, der er gældende for arbejdsmarkedspensionsselskaber, hvor overenskomstparternes organisationsmæssige mandat hviler på en tredjemandskonstruktion, sådan at parterne har råderet på deres medlemmers vegne indenfor det område, overenskomsten dækker. Arbejdsretligt set er der således ikke tvivl om, at både DI og de faglige organisationer under CO-i råder over den pensionsordning, der er etableret i regi af Industriens Pension, og at begge parter påvirker direktionen og dens beslutninger.

Det er væsentligt for vores organisationers opbakning til den danske model med arbejdsmarkedspensionsordninger, at vi, som overenskomstbærende organisationer, har mulighed for at være repræsenteret i bestyrelserne for arbejdsmarkedspensionsselskaberne og har mulighed for at kunne vælges til posten som bestyrelsesformænd. Det er nu engang vores opfattelse, at de bedst egnede kandidater til at varetage ejernes interesser er ejerne selv. Og vi bemærker, at både formand og næstformand for Industriens Pension har erfaring med at 'stå i modvind' og forhandle som overenskomstbærende parter, ligesom vi er omfattet af egnetheds- og hæderlighedskravene i § 64 i lov om finansiell virksomhed.

Derfor bekymrer det os, når udvalget stiller forslag om fagspecifikke krav til bestyrelsesformænd i finansielle virksomheder. Det er ikke kutyme, at de overenskomstbærende organisationer har højt placerede ansatte med ledelseserfaring fra et livsforsikringsselskab eller med en forsikringsmatematisk baggrund. Navnlig henvisningen til Den Europæiske Centralbanks retningslinjer til egnetheds- og hæderlighedsvurderinger for ledelsesmedlemmer i kreditinstitutter, hvorefter bestyrelsesformanden skal have 10 års nylig relevant praktisk erfaring, herunder betydelig ledelseserfaring fra en stilling i den øverste ledelse og betydelig teoretisk viden om pengeinstitutsektoren eller et lignende relevant område, giver grund til at tro, at kravet om faglighed kunne blive tolket på denne måde. Vi sikrer den specifikke faglighed i bestyrelsen ved løbende af udpege bestyrelsesmedlemmer, således at bestyrelsen som kollektiv besidder de nødvendige kompetencer. Dette medvirker til, at bestyrelsen besidder den diversitet, som er grundlæggende for godt bestyrelsesarbejde.

Da betænkningen lægger op til, at de nærmere krav alene skal fremgå af lovbemærkningerne, opfordrer vi til, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af bemærkningerne, at der ikke

skal stilles krav om, at bestyrelsesformanden skal have ledelseserfaring fra et livsforsikrings-selskab eller en pensionskasse eller i øvrigt opfylde kravene til direktionsmedlemmer i livsforsikrings-selskaber, således at det fortsat er op til ejerne at sikre god selskabsledelse af deres selskaber.

Vi takker endnu engang for at have fået lejlighed til at kommentere, og vi stiller selvsagt gerne op i forhold til eventuelle spørgsmål, uklarheder eller andet.

Venlig hilsen

Mads Andersen
Formand for Industriens Pension
Formand, Industrigruppen i 3F

Kim Graugaard
Næstformand for Industriens Pension
Viceadministrerende direktør, DI

PER EMAIL

Erhvervsministeriet

Att.: Frederikke Krogh og Karen Leth Jensen

Bidrag til høring over bet. 1575/2021 fra Ansvarsudvalget

Det er en fornøjelse at kunne bidrage til høringen over Ansvarsudvalgets betænkning, ikke mindst fordi det kan gøres forholdsvis kort.

Ansvarsudvalget havde et problematisk udgangspunkt, fordi det var nedsat som følge af den politiske aftale af 27. marts 2019 om en styrkelse af indsatsen mod finansiel kriminalitet.

I Højesterets dom af 15. januar 2019 i sagen vedrørende Capinordic Bank fastslås bl.a. følgende: »Der er ikke i lovgivningen i øvrigt eller efter retspraksis grundlag for at fastslå, at der gælder en skærpet ansvarsnorm for ledelsesmedlemmer i en bank«.

Højesteret henviser herved til den *ansvarsnorm*, der i dansk juridisk teori omtales som culpa-standard. Desværre synes dette udsagn, der blot kodificerede de almindelige antagelser om ansvarsnormen for private personers ansvar såvel i erhvervs- som i private forhold, at være blevet misforstået sådan, at der i så fald ikke gælder et udvidet *erstatningsretligt ansvar* for ledelsen i finansielle virksomheder. Det er en misforståelse, da culpa-standard netop er kendetegnet ved sin fleksibilitet og dermed medfører, at ansvaret skal bedømmes ud fra den regulering, som gælder for den pågældende aktivitet. Da reguleringen af finansiel virksomhed som bekendt er omfattende, hvilket er blevet yderligere udbygget siden Finanskrisen, vil ansvarsnormen dermed også føre til, at der gælder et udvidet erstatningsretligt ansvar for ledelsen i finansielle virksomheder. Imidlertid fandt denne misforståelse et par måneder efter dommen vej til den politiske aftales pkt. 10, som i sin tur kom til at indgå i kommissoriet for Ansvarsudvalget. I udvalgets betænkning gengives disse overvejelser fra det politiske miljø i de indledende passager af betænkningen, hvorefter udvalget præsenterer sine egne overvejelser i resten af betænkningen. En klog måde at håndtere et vanskeligt udgangspunkt på.

Det er på den baggrund glædeligt at konstatere, at Ansvarsudvalget fastholder retstilstanden som fastlagt ved Capinordic-dommen, hvorefter ansvarsnormen er baseret på culpa og derfor bedømmes i forhold til den regulering, som

10. FEBRUAR 2021

KAREN BLIXENS PLADS 16
2300 KØBENHAVN V

DIR 3532 3195

MOB 28144576

jesper.lau.hansen@jur.ku.dk
www.jura.ku.dk/jlh

REF: JLH

gælder på tidspunktet for den udviste adfærd. Dommen kan således fastholdes som præcedens for fremtidige sager, hvilket er nyttigt, da dommen er ualmindelig klar, vel argumenteret og dermed egnet til det formål.

Det er ligeledes en grundsætning i dansk ret, og modsvares af alle andre rets-samfund, at der gælder en regel om ligefrem bevisbyrde i sager om civilretligt erstatningsansvar. Også dette udgangspunkt fastholdes i betænkningen. Det bør i den sammenhæng bemærkes, at udgangspunktet er mere nuanceret end som så. Ligefrem bevisbyrde indebærer, at den, der gør et krav gældende, må godtgøre berettigelsen af sit krav ved at føre bevis herfor. Men i praksis kan dette udgangspunkt moderes, navnlig hvis det konkret skønnes lettere for den anden part at føre et modbevis. Endvidere og igen afhængigt af de konkrete omstændigheder kan det forekomme, at bevisbyrden tipper over på modparten, når den bevisførende part har godtgjort sit krav i et sådant omfang, at det er sandsynliggjort, hvorefter det påhviler modparten at bevise, at det alligevel ikke er tilfældet. Dette gælder både civilretligt og strafferetligt, dog indebærer straffesagers indgribende karakter, at udgangspunktet om ligefrem bevisbyrde for anklagemyndigheden fastholdes i højere grad end i civile sager. Som det gælder den førnævnte culpa-standard, er de danske regler således meget fleksible; man taler om en fri bevisførelse, hvilket illustrerer den enkelte domstols ret til fleksibelt at vurdere de førte beviser. Det er glædeligt, at Ansvarsudvalget tilslutter sig, at denne frie bevisførelse fastholdes som udgangspunkt.

Ansvarsudvalget anbefaler imidlertid også, at bevisbyrden i visse tilfælde vendes. Dette kan udlægges som omvendt bevisbyrde, hvilket normalt bør behandles med forsigtighed. Men det er efter min vurdering tvivlsomt, om der reelt sker en ændring af den ligefremme bevisbyrde af mere indgribende betydning. Anbefalingen angår kun tilfælde, hvor der er en *særlig risiko* for interessekonflikt, og som nævnt ovf. vil der selv ved ligefrem bevisbyrde normalt gælde en skærpet bevisvurdering til ugunst for den konfliktede person i disse tilfælde. Dette udtrykkes også i førnævnte Capinordic-dom.

Indledningsvis bør man bemærke, at det ikke nødvendigvis er hverken retsstridigt eller uforsvarligt at indgå en aftale som leder af en finansiel virksomhed, selvom man måtte have en interessekonflikt. Det bør også betænkes, at i tilfælde af en alvorlig interessekonflikt, vil den pågældende normalt være inhabil og kan dermed ikke selv indgå aftalen. Men det udelukker dog ikke, at andre indgår den, og som nævnt kan det være forsvarligt efter omstændighederne. Men ikke desto mindre giver interessekonflikten en øget risiko, og det er da ikke urimeligt, som foreslået af Ansvarsudvalget, at stille krav om, at beslutningstageren sikrer sig, at visse forhold er oplyst og opfyldt med den konsekvens, at hvis dette grundlag ikke er sikret, vil det ikke være muligt at modbevise, at et eventuelt tab som følge af beslutningen var uforsvarligt og dermed ansvarspådragende. At visse betingelser kræves opfyldt, før ledelsen kan indgå på særligt risikofyldte aftaler, er allerede kendt fra den almindelige selskabslovgivning. Ansvarsudvalgets anbefaling på dette punkt kan dermed

ikke opfattes som en bevægelse væk fra princippet om ligefrem bevisbedømmelse, hvilket da også ville være uheldigt, men mere som en opstilling af visse formkrav til beslutningen, der skal være opfyldt for at sikre en forsvarlig og fuldt oplyst beslutning, og hvis undladelse derfor kan have bevisretlige konsekvenser.

Mens kritikken af Capinordic-dommen om reglerne for civilretligt erstatningsansvar byggede på en misforståelse, har der været større grund til at forholde sig kritisk over for den begrænsede brug af de strafferetlige bestemmelser i den finansielle lovgivning.

Her må det indledningsvis erindres, at det er uværdigt for et retssamfund at ønske, at flere mennesker af en bestemt kategori straffes, hvilket også gælder ledere af finansielle virksomheder. Det er ligeledes i strid med vores samfundsøkonomiske indretning at tro, at finansiell krise og fallit blandt finansielle virksomheder nødvendigvis er affødt af strafbar adfærd. Endelig er der mig bekendt ikke godtgjort noget grundlag for at antage, at tilsyns- eller anklagemyndighederne skulle have udvist pligtforsømmelse i varetagelsen af deres opgaver. Den beskedne brug af strafferet i opgøret efter Finanskrisen må således i vidt omfang forklares med, at der efter anklagemyndighedens skøn ikke har været udvist kriminel adfærd i større omfang, end man har valgt at retsforfølge.

Denne antagelse understøttes også af de retssager, som trods alt har været ført. Som nævnt er bevisvurderingen i straffesager skærpet til gunst for den tiltalte i forhold til civilretlige sager om erstatning. Det forhold, at bankledelser i en række sager er blevet frifundet for erstatningsansvar enten helt eller delvist, fordi det selv efter de mere lempelige civilretlige erstatningsregler ikke kunne godtgøres, at de havde handlet uforsvarligt, antyder, at der næppe er noget større strafferetligt mørketal i retsopgøret efter Finanskrisen, hvilket vel kun er godt.

Det kan imidlertid heller ikke udelukkes, som antaget af Ansvarsudvalget, at anklagemyndighedens tilbageholdenhed til en vis del kan skyldes en manglende erfaring med, hvilken adfærd der må anses for retmæssig og sædvanlig ved ledelsen af en finansiell virksomhed. Det kan derfor bifaldes, at Ansvarsudvalget foreslår en øget eksemplificering af de tilfælde, der kan forfølges strafferetligt efter den finansielle lovgivning. Det kan ikke ses som en skærpelse af det strafferetlige ansvar, blot som en præcisering, og det kan derfor heller ikke forventes at medføre en væsentlig stigning i antallet af straffesager fremover.

I denne sammenhæng bør det også overvejes at gøre op med STRFL § 19, der angår den subjektive standard for skyld i straffesager, såkaldt tilregnelser. Bestemmelsen stammer fra den oprindelige Straffelov fra 1930 og bygger på den opdeling, at bestemmelser, der er nævnt i straffeloven, kræver forsæt, mens bestemmelser, som er nævnt i særlovgivningen, kun kræver uagtsomhed. Forskellen mellem forsæt og uagtsomhed er groft sagt, at *forsæt* vidner om, at gerningsmanden var klar over sin ulovlige adfærd, mens *uagtsomhed* opstår,

selvom gerningsmanden ikke var klar over det, men blot burde have været det. Reelt er der således tale om, at man ved uagtsomhed straffer et uskyldigt menneske, fordi vedkommende burde have vidst bedre. Det er ganske vidtgående og bør kun anvendes ved meget beskedne forseelser. Bestemmelsen blev da formodentlig også kun indsat i Straffeloven, fordi de grove og alvorlige tilfælde var nævnt dér, mens særlovgivningen den gang angik tilfælde af betydelig mindre alvor, hvor det derfor var berettiget at bruge den lavere standard af uagtsomhed. Dette er imidlertid ikke længere virkeligheden i dansk ret og har ikke været det længe. Særlovgivningen indeholder i dag straffehjemler, der både i alvor og i strafferamme er ganske betydelige. Det bør derfor overvejes omsider at ændre princippet i STRFL § 19, i hvert fald sådan, at det i højere grad overvejes i de enkelte straffehjemler i særlovgivningen, om tilregnelsen bør være forsæt eller grov uagtsomhed, mens simpel uagtsomhed kun bør anvendes ved delikter af meget beskeden karakter. En ændring af straffebestemmelserne i den finansielle lovgivning som følge af Ansvarsudvalgets præciseringer ville være en udmærket begyndelse på denne nødvendige reform.

Ansvarsudvalget foreslår endvidere, at der sker en fornyet vurdering af hæderlighed og egnethed (fit & proper), hvis et medlem af bestyrelsen skal indtage posten som formand. Bedømmelsen vil dermed adskille sig fra den bedømmelse som allerede finder sted i dag, når et medlem tiltræder en bestyrelse, og vil angå det særlige hverv som formand.

Reglerne om hæderlighed og egnethed er blevet skærpet i de senere år. Det er som udgangspunkt godt, men man bør naturligvis passe på, at kravene ikke skærpes sådan, at rekrutteringsgrundlaget indskrænkes for meget. Især banksektoren står over for omfattende udfordringer, navnlig fra ny teknologi, og det kan ikke afvises, at bankvirksomhed over de nærmeste år vil ændre sig fundamentalt i forhold til den hidtil kendte forretningsmodel, der i store træk har været uændret siden slutningen af det 19. århundrede. Det er derfor afgørende, at banker kan tiltrække nye profiler til deres ledelser, herunder også folk fra andre og nye sektorer, uanset at disse måtte mangle erfaring fra traditionel bankdrift.

Ansvarsudvalgets anbefaling bør følges, da hvervet som formand i en bestyrelse spiller en stadig større og mere selvstændig rolle; en udvikling som endnu ikke helt afspejler sig i den almindelige selskabsretlige lovgivning, men som kan aflæses af den finansielle.

Sammenfattende kan jeg således konkludere, at Ansvarsudvalgets betænkning er et fornemt stykke juridisk arbejde, og anbefalingerne heri bør nyde politisk opbakning og føres ud i livet.

Med venlig hilsen

Jesper Lau Hansen

KOMITÉEN

FOR GOD SELSKABSLEDELSE

09.03.2021

Erhvervsministeriet

Mail: fredkr@em.dk og kkj@em.dk

Høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

Komitéen for god Selskabsledelse vil indledningsvist takke for muligheden for at afgive høringssvar til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder.

Komitéen bemærker en generel bekymring for evt. yderligere skærpelse af ledelsesansvaret i finansielle virksomheder, da der vil være væsentlig risiko for, at det vil afholde kompetente ledere med betydelig erfaring fra at påtage sig bestyrelsesarbejde i finansielle virksomheder.

Derudover nævnes komitéens anbefalinger for god Selskabsledelse i betænkningen, hvilket har givet anledning til følgende præciseringer samt præciseringer af henvisninger til selskabsloven.

Af betænkningens s. 30 fremgår det, at ”*Finansielle virksomheder blev i den politiske aftale af 31. august 2010 om ansvarlig aflønningspolitik i den finansielle sektor opfordret til at anvende anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse, uanset om virksomhederne er børsnoteret eller ej.*”²⁰ Ifølge anbefalingerne skal virksomhederne offentliggøre deres lønpolitikker på virksomhedens hjemmeside, og de skal i forbindelse med aflæggelse af årsrapport også offentliggøre en vederlagsrapport, der redegør for oplysninger om det samlede vederlag, hvert enkelt medlem af bestyrelsen og direktionen modtager fra virksomheden eller virksomheder inden for koncernen.” Komitéen bemærker, at det bør præciseres, at der ikke er tale om en gældende anbefaling.

Af betænkningens s. 160 fremgår det, at ”*Anbefalingerne er efter det oplyste ikke videreført, fordi der med ikrafttræden af aktionærrettighedsdirektivet⁸⁸ er indført tilsvarende transparenskrav i forbindelse med pligt til udarbejdelse af vederlagspolitik og -rapport og krav til disses indhold, revidering, godkendelse og offentliggørelse i selskabslovens⁸⁹ § 139 og § 139 b. Selskabslovens bestemmelser gælder ligesom komitéens anbefalinger kun for selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked, der er beliggende eller aktivt i et EU-/EØS-land.*” Komitéen finder, at henvisningen til selskabslovens § 139 og § 139 b også bør inkludere § 139 a, da denne bestemmelse b.l.a. indeholder krav til indholdet af vederlagspolitikken. Komitéen bemærker, at aktionærrettighedsdirektivet ikke er ”trådt i kraft”, men de nævnte bestemmelser er implementeret i selskabsloven.

Af betænkningens s. 171 fremgår det, at ”*Udvalget har overvejet, om der bør fastsættes et absolut loft over fratrædelsesordninger i lovgivningen, der svarer til den gældende grænse, der følger af ”soft law”-anbefalingerne fra Komitéen for god Selskabsledelse, som nævnt i afsnit*

Sekretariat:
**ERHVERVS-
STYRELSEN**

Langelinie Alle 17
2100 København Ø

cg-komite@erst.dk

Tlf. 35 29 10 00
CVR-nr. 10 15 08 17

9.2. Et sådant loft ville betyde, at penge- og realkreditinstitutter ikke må indgå aftaler med medlemmer af direktionen om fratrædelsesordninger, der overstiger en værdi svarende til to års samlet vederlag." Komitéen bemærker, at det bør præciseres, at efterlevelse af komitéens anbefalinger sker ud fra et følg eller forklar-princip, hvorfor der ikke er tale om et bindende loft i komitéens anbefalinger, da selskabet kan vælge at følge en given anbefaling, eller i stedet forklare, hvorfor selskabet har valgt ikke at følge anbefalingen, og hvordan selskabet i stedet har valgt at indrette sig.

Af betænkningens s. 182 fremgår det, at: "Anbefalingerne er i vidt omfang afløst af de nye bestemmelser i selskabslovens § 139 og § 139 b.", "Finansielle virksomheder, der ikke har aktier optaget til handel på et reguleret marked, der er beliggende eller aktivt i et EU-/EØS-land, er ikke omfattet af reglerne i selskabslovens § 139 og § 139 b." og "Udvalget anbefaler derfor, at der fastsættes en egentlig pligt også for de finansielle virksomheder, der ikke er omfattet af selskabslovens § 139 og § 139 b, til at offentliggøre lønpolitikken". Komitéen finder, at henvisningen til selskabslovens § 139 og § 139 b også bør inkludere § 139 a, da denne bestemmelse b.l.a. indeholder krav til indholdet af vederlagspolitikken.

Såfremt Finanstilsynet ønsker en uddybning af komitéens synspunkter, kan sekretariatet for komitéen kontaktes.

Med venlig hilsen

Lars Frederiksen
Formand for Komitéen for god Selskabsledelse

Sekretariatet for Komitéen for god Selskabsledelse
ERHVERVSSTYRELSEN
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
E-mail: CG-Komite@erst.dk

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1. sal

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

Erhvervsministeriet

fredkr@em.dk og kkj@em.dk

10. marts 2021

Høring over betænkning 1575 fra Erhvervsministeriet

Ansvarsudvalget (udvalg om skærpet ansvarsvurdering af ledelse af finansielle virksomheder) har den 27. januar 2021 afleveret sin betænkning til erhvervsministeren.

Ansvarsudvalget har haft til formål at undersøge, hvordan man kan styrke det strafferetlige grundlag, så der i højere grad kan føres straffesager om ledelsessvigt i den finansielle sektor. Derudover har udvalget også skulle undersøge den erstatningsretlige ansvarsnorm og muligheden for, at der ikke udbetales fratrædelsesgodtgørelse i særlige situationer.

Betænkningen har været sendt i høring til bl.a. Landsforeningen af Forsvarsadvokater (LFFA) med frist den 10. marts 2021.

Høringen har været drøftet i bestyrelsen for LFFA, der har bemærkninger til den del af betænkningen, der vedrører det strafferetlige ansvar.

Udvalgets overvejelser om skærpede strafferetlige ansvarsnormer findes i betænkningens kapitel 6 (side 79ff). Udvalgets udkast til lovforslag ses i betænkningens kapitel 12 (side 194ff). På side 196f er beskrevet følgende forslag til ændring af lov om finansiel virksomhed:

" 16. § 373, stk. 6 og 7, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 6. Gør et medlem af en finansiel virksomheds, en finansiel holdingvirksomheds eller en forsikringsholdingvirksomheds bestyrelse eller direktion eller en ansat, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, sig skyldig i grove eller oftere gentagne ledelsessvigt, der medfører tab eller risiko for tab for virksomheden eller indskyderne, de forsikrede eller obligationsejerne eller andre investorer i den finansielle virksomhed, straffes vedkommende med bøde eller fængsel indtil 2 år, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter straffelovens § 290 b, stk. 1, eller den øvrige lovgivning. Det samme gælder, hvis ledelsessvigtet medfører væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes som led i kriminalitet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en sparevirksomhed eller administrator i et administrationsbo oprettet i medfør af § 247 a.

Stk. 7. Personer, der er knyttet til en finansiel virksomhed uden at være medlem af bestyrelsen eller direktionen eller i det daglige en del af den faktiske ledelse, som gør sig skyldig i grov eller oftere gentaget forsømmelse eller skødesløshed, der medfører tab eller risiko for tab for virksomheden eller indskyderne, de forsikrede eller obligationsejerne eller andre investorer i den finansielle virksomhed, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det samme gælder for ansatte med ansvar for en nøglefunktion, hvis forsømmelsen eller skødesløsheden medfører væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes som led i kriminalitet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for personer, der er knyttet til en sparevirksomhed uden at være medlem af bestyrelsen eller direktionen eller i det daglige en del af den faktiske ledelse, eller administrator i et administrationsbo oprettet i medfør af § 247 a.

Stk. 8. Finansielle virksomheder og personer, der er knyttet til en finansiel virksomhed, og som giver urigtige eller vildledende oplysninger om forhold vedrørende virksomheden til offentlige myndigheder, til offentligheden, til noget selskabsorgan eller til indskydere, de forsikrede eller obligationsejerne eller andre investorer i den finansielle virksomhed, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter straffelovens § 290 b, stk. 1, eller den øvrige lovgivning. Tilsvarende gælder sparevirksomheder og personer knyttet til en sparevirksomhed eller administrator i et administrationsbo oprettet i medfør af § 247 a.«

LFFA bemærker, at det er vanskeligt gennemskueligt, hvorledes de foreslåede bestemmelser vil kunne tænkes anvendt i praksis. Der er tale om bestemmelser med et ikke særligt klart indhold og tilmed mulighed for fængselsstraf indtil 2 år.

Sammensætningen af udvalget er oplistet i betænkningens side 12. Henset til, at Ansvarsudvalget bl.a. har haft til formål at undersøge, hvordan man kan styrke det strafferetlige grundlag, havde det været relevant, hvis en advokat med indsigt i strafferetlige forhold havde deltaget i udvalgets arbejde med betænkningen.

Et centralt spørgsmål er, om det overhovedet er fornødent med nye initiativer inden for det strafferetlige område, idet den finansielle lovgivning på en lang række områder er skærpet siden finanskrisen. Dertil kommer, at myndighederne - herunder finanstillsynet, politiet og anklagemyndighed - er bedre forberedte på at kunne undersøge mulige strafbare forhold, hvis en ny finanskrise eller lignende skulle komme.

I betænkningens side 14 er anført:

”Ansvarsudvalget har således fundet, at den finansielle regulering, som ledelsesmedlemmers adfærd bedømmes på grundlag af, allerede er styrket væsentligt sammenlignet med retsgrundlaget forud for og under finanskrisen. Ligeledes er strafniveauet for overtrædelser af den finansielle lovgivning generelt blevet markant skærpet.”

Ved indførelse af ny lovgivning er det naturligt at se på lovgivning i udlandet, hvilket imidlertid ikke er muligt her. Det forhold, at det ikke er muligt at kigge på lovgivning fra andre lande, betyder selvsagt, at der skal foretages endnu grundigere overvejelser forud for vedtagelse af eventuelle ændringer af lovgivningen i Danmark.

Betænkningen indeholder ikke et selvstændigt kapitel vedrørende fremmed ret jf. betænkningens side 12:

”Udvalget har søgt at indhente oplysninger for at belyse retstilstanden i Norge, Sverige, Island, England og Tyskland og har til dette formål udarbejdet fire spørgeskemaer. Spørgeskemaerne blev udsendt til kontakter i de pågældende landes justitsministerier (for så vidt angår England Bank of England). Udvalget udsendte spørgeskemaerne i begyndelsen af juli 2020 med svarfrist den 1. september 2020.

Udvalget har besluttet, at udvalgets betænkning ikke skal indeholde et selvstændigt kapitel vedrørende fremmed ret. Denne beslutning er truffet på baggrund af de modtagne besvarelser fra de adspurgte lande, som i deres besvarelser har givet udtryk for, at der ikke har været foretaget særlige evalueringer eller ændringer i regelgrundlaget på baggrund af den finansielle krise i 2008. Udvalget har ligeledes fundet, at ingen af de modtagne svar indikerer, at de adspurgte lande har regler på området, der kan anses for at være relevante at indføre i dansk ret.”

Afslutningsvist skal LFFA opfordre til, at der forud for evt. indførelse af nye regler af strafferetlig karakter gøres meget grundige overvejelser og herunder foretages en præcis anskueliggørelse af rækkevidden af pågældende nye regler.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

Erhvervsministeriet

Frederikke Krogh

fredkr@em.dk og

Karen Leth Jensen

kkj@em.dk

Høring over betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

10-03-2021

Lokale Pengeinstitutter (LOPI) har modtaget Erhvervsministeriets høring af 27. januar 2021 vedrørende ovenstående betænkning.

Vi bakker fuldt og helt op om det høringssvar, som Finans Danmark har afgivet på vegne af den samlede sektor, og de kritikpunkter, der fremgår af høringssvaret. Samtidig finder vi særlig anledning til at understrege følgende forhold.

Tiltrækning og fastholdelse af ledelsesmedlemmer hæmmes

Betænkningens lovudkast indeholder bl.a. et forslag om fornyet vurdering af et bestyrelsesmedlems egnethed (fit & proper), hvis den pågældende vælges til formand for bestyrelsen, selv om den pågældende allerede er vurderet i forbindelse med optagelsen i bestyrelsen. Hertil kommer de foreslåede skærper i relation til bedømmelsen af, om ledelsesmedlemmer kan pålægges erstatningsretligt eller strafferetligt ansvar.

Betænkningen lægger op til, at bestyrelsesmedlemmers erstatningsansvar i højere grad skal vurderes ud fra deres særlige kompetencer, hvilket kan forrykke ansvarsvurderingen i retning af et professionsansvar – det vil sige en ansvarsnorm, hvor adfærden skal bedømmes ud fra en professionel aktørs viden og handlinger i en given situation.

Vi finder, at sådanne skærper vil kunne få negative konsekvenser for vores medlemmers muligheder for at tiltrække og fastholde kompetente og kvalificerede ledelsesmedlemmer.

Det er af afgørende betydning for pengeinstitutternes muligheder for at være konkurrencedygtige i et marked, hvor stigende regulatoriske krav konstant udfordrer institutternes forretningsmodeller, at de kan rekruttere og fastholde kompetente personer til ledelsesposterne.

Hertil kommer, at de skærpede krav kan mindske ledelsens handlerum og mindsker villigheden til at træffe vanskelige, men nødvendige beslutninger.

Lokale Pengeinstitutter

Toldbodgade 33, 4. sal
1253 København K

T 33 41 84 00
F 33 91 30 35
sekretariatet@lopi.dk
CVR.nr. 15 51 53 17

Lokale Pengeinstitutter ser således med stor bekymring på de forslag, der kan vanskeliggøre rekruttering og fastholdelse af ledelsesmedlemmer samt de konsekvenser, det vil få for institutternes handlefrihed og konkurrenceevne, som de foreslåede skærper af ledelsesansvaret kan få.

Skærpelse af det strafferetlige ansvar er for vidtgående og vil mindske institutternes villighed til at hjælpe erhvervslivet

I forhold til det strafferetlige ansvar foreslår udvalget, at ved groft eller oftere gentaget ledelsessvigt skal der ikke længere være en "nærliggende" risiko for tab, men alene risiko for tab. Denne stramning er vi særlig betænkelig ved.

Desuden foreslås en ændring af strafansvaret så groft eller oftere gentaget ledelsessvigt, der medfører væsentlig øget risiko for, at den finansielle virksomhed udsættes for eller anvendes som led i kriminalitet, også kan straffes. Begrundelsen for ændringen er, at "ledelsen har en forpligtelse til at udgøre et bolværk mod kriminalitet." I udkastet til lovforslag anføres direkte, at det "afviger fra, hvad der almindeligvis vil være omfattet af et strafferetligt ledelsesansvar i dansk ret."

Med henblik på at kunne understøtte kunder og erhvervsliv i form af finansiering m.v. er det en samfundsmæssig nødvendighed, at pengeinstitutterne overlades en vis ramme for risikovillighed. Dette rum elimineres, hvis ledelsens ansvar skærpes, således at risikoen for tab kan medføre strafferetligt ansvar.

Den omstændighed, at ledelsen vil kunne straffes for en disposition, der er forbundet med den blotte risiko for tab og ikke *nærliggende* risiko for tab, vil således medføre den u hensigtsmæssige konsekvens, at ledelsen vil afstå fra alle dispositioner, der har den mindste risiko, hvilket i høj grad vil ramme erhvervslivet.

Lokale Pengeinstitutter ser således med stor bekymring på de forslag til skærper af det strafferetlige ansvar, der vil indskrænke ledelsens manøvrerum i forhold til samfundsmæssigt vigtige finansieringsopgaver.

De oplistede eksempler på strafansvar må ikke blive en "facitliste"

Udkastet til lovforslaget indeholder mange eksempler på, hvornår og hvordan ledelsen ifølge Ansvarsudvalget kan ifalde strafansvar. Eksemplerne er reelt ikke eksempler, da de ikke er baseret på konkrete afgørelser. Hvis der skulle være tale om egentlige eksempler, skulle der være taget udgangspunkt i egentlige domme og afgørelser, hvilket der ikke er. De anførte eksempler kan derfor nærmere opfattes som en "ramme" for strafansvar.

Hvis den konkrete fremtidige sag falder inden for rammen, er der stor sandsynlighed for, at det udløser strafansvar. Vi er i LOPI bekymret for, at eksemplerne vil blive brugt som en facitliste. Falder man inden for eksemplerne, vil der nærmest være omvendt bevisbyrde for at kunne blive frikendt.

Vi ser derfor helst, at eksemplerne helt udgår. Alternativt bør der lægges vægt på at nedtone betydningen af eksemplerne og fremhæve behovet for konkrete individuelle vurderinger i fremtidige straffesager.

Det er vigtigt, at eksemplerne ikke læses som en tjekliste for anklagemyndigheden og domstolene i relation til, om en given handling eller undladelse skal medføre et strafansvar.

Lokale Pengeinstitutter står naturligvis til rådighed i relation til det videre arbejde med betænkningen.

Med venlig hilsen

George Wenning

Juridisk direktør

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att:
Frederikke Krogh på e-mail fredkr@em.dk
Karen Leth Jensen på e-mail kkj@em.dk

12. marts 2021

Høringssvar til betænkning nr. 1575 om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder

PensionDanmark har haft lejlighed til at læse betænkningen og vil i den forbindelse gerne komme med bemærkninger til de foreslåede krav til særligt bestyrelsesformandens fagspecifikke kompetencer ved en fornyet vurdering af egnethed ved udpegning til bestyrelsesformand.

PensionDanmark er et arbejdsmarkedspensionsselskab stiftet og ejet af organisationerne bag den overenskomstfastsatte pensionsordning – på såvel arbejdstager- som arbejdsgiverside. I henhold til vedtægterne vælges bestyrelsesformanden blandt aktionæerne på lønmodtagersiden og næstformanden på arbejdsgiversiden. Bestyrelsen består af repræsentanter fra arbejdstager – og arbejdsgiversiden, der repræsenterer deres medlemmer, hvor organisationerne har råderet på deres medlemmers vegne inden for det område overenskomsten dækker. Denne konstruktion er en af grundpillerne i den danske model.

I betænkningen fremsættes forslag om, at der skal ske en fornyet vurdering af egnethed, når et bestyrelsesmedlem udpeges til bestyrelsesformand. I formuleringerne i de foreslåede bemærkninger til lovudkastet er der i betydelig grad fokus på formandens faglige kompetencer, herunder fra finansielle virksomheder. Det er en væsentlig forudsætning, at bestyrelsen, herunder formanden, i et arbejdsmarkedspensionsselskab fortsat kan bestå af repræsentanter for organisationerne bag den overenskomstfastsatte pensionsordning.

Det bør således fremgå af forarbejderne til et evt. lovforslag, at det afgørende ved en vurdering af egnethed må være, om vedkommende har den rette ledelsesmæssige og personlige tyngde og kompetence. Endvidere bør det i ordlyden af forarbejderne sikres, at lønmodtagernes og arbejdsgivernes repræsentanter kan beklæde bestyrelsesposter og formandsposter i arbejdsmarkedspensionsselskaberne.

Repræsentanterne fra arbejdsgiver – og arbejdstagerorganisationerne i bestyrelsen repræsenterer og står til ansvar over for deres medlemmer og sikrer et stærkt medlemsdemokrati og har medført en ansvarlig ledelse under iagttagelse af gældende lovgivning.

Denne konstruktion og ansvarsfulde ledelsesform har ført til, at der er skabt sikre rammer om det danske arbejdsmarkedspensionssystem.

PensionDanmark
Pensionsforsikrings-
aktieselskab

CVR-nr. 16163279

Langelinie Allé 43
2100 København Ø

telefon 3374 8000

e-mail tmp@pension.dk

For at fastholde tilliden til dette system, der er forankret i den danske model, er det afgørende, at de overenskomstbærende organisationer har mulighed for at være repræsenteret i bestyrelserne for arbejdsmarkedspensionsselskaberne, herunder som bestyrelsesformænd.

Med venlig hilsen

Per Christensen
Bestyrelsesformand

Lars Sandahl Sørensen
Næstformand

Torben Möger Pedersen
Adm. direktør